

НАВІНКІ

20 - 27 сакавіка 2003

№7(86)

Кошт свабодны

Багдад'2003: Дзень Незалежнасцьці

Трэцяя Сусветная Вайна пачалася!!!

На берагі Тыгру й Эўфрату паляцелі «тамагаўкі»...

Аднак, хто можа стаць чарговым хлопчыкам для біцця для Пэнтагону?

І хто сапраўды стане тым самым бойфрэндам, які пакладзе сваё жыццё за «справдзеныя» каштоўнасці дэмакратыі і свабоднага рынку? Без сумневу, ёсць прынамсі адзін гэткі кадар – амерыканскі прэзідэнт. Але хто разам з ім?.. (Вядома ж па-за ягоным войскам). Тут, як гавораць, гісторыя тужыцца стукнуць у яшчэ ўсялякімі досыць падазронамі фактамі, выкрытымі, як ні дзіўна, назіральнікамі ААН. Аказваецца, праўда, што гэтыя самыя назіральнікі так і не пацвердзілі, ці сапраўды мае Ірак зброю масавага знішчэння (пры тым што гэтая курва ў свой час нішчыла курдаў

атрутнымі газамі)...

І тым ня менш гнюсны гнайнік на цэле арабскага сьвету пад назвай saddamus huseinus vulgarus мусіць назаўсёды знікнуць зь цела нашай любімай плянэты Зямля. І пры гэтым, аказваецца, зусім ня мае значэння, колькі халёных, выпэставаных на садамаўскіх харчах загіне жыхароў гэтай краіны, колькі школьнікаў будуць разарваныя на кавалкі супэр-пупэр-дакладнымі амерыканскімі «пэтрыэтамі»...

ЭЛЕКТАРАЛЬНЫ БАХУС

або пару замалёвак на выбарчую тэму

Закончыліся выбары ў мясцовыя саветы. У чарговы раз іхныя вынікі загналі ў тупік Манаева, Гэлапа ды іншых сацыялягічных мудрацоў-пандытаў. Электаральны бізк беларусаў не магчыма ўкласьці ў пракрустаў ложак фармальна-навуковага аналізу: іхні выбар немагчыма зразумець з пункту гледжання вэбэраўскай тэорыі, ані трактаваць з гледзішча тэорыі палітычных палёў Бурдзье, ані тым больш праз канцэпцыю інтэрактыўных камунікацыяў Хабэрмаса. Каб зразумець гэтую палітычную анамалію, трэба яшчэ раз уважліва і падрабязна прааналізаваць усе фазы айчыннага выбарчага рытуалу. Знайсьці, на якой стадыі кампаніі сапраўды робіцца акт выбару. Падчас чытаньня палітычнай афішы? Наш чалавек іх увогуле не чытае. Падчас аналізу біяграфіі кандыдата? Наш выбаршчык ня ведае, хто раскатаў губу трапіць у Гарсавет. Магчыма, ён выбірае кандыдата шляхам «счыталкі»: «стакан-лімон выйдзі вон-налей вады – выйдзі ў дэпутаты ты!»? Зноў ня тое... Значнае месца ў палітычнай культуры беларускага выбаршчыка займае буфэт на ўчастку для галасавання. Абавязковай часткай асартымэнту пункту грамадзкага харчавання зьяўляецца гарэлка, піва або віно. Са сталінскіх часоў праяўленьне актыўнай грамадзянскай пазыцыі ўключае ў сябе абавязковы элемент спажывання саракаградуснай або іншых таксінаў. Дэвіз беларускага выбаршчыка: «нам сто грам – бюлетэнь вам!» Ужываньне порцыі бухалава напярэдадні акту вызначэння грамадзянскай волі – ня проста дзяжурная фармальнасць. Як вядома, алькалоід уплывае на псыхіку, і такім чынам, ускосна або прама, на вызначэнне суб'ектыўных перавагаў грамадзяніна ў кабінцы для галасавання. У такім разе цікава звярнуць увагу на дывэрсыфікацыю алькагольных сымпатыяў. Адныя ўжываюць «Крыжачок», другія надаюць перавагу «Настойцы Белавескай», іншыя увогуле геранавай шырцы. Кожны таксін па-рознаму ўплывае на працэсы ў мозгу і, як вынік, на палітычныя запысы. Гэта штурхае нас да сэнсацыйнай высновы, якая можа пакінуць бяз працы Манаева і ўсю ягоную кантору алхімікаў ад сацыялёгіі: беларускі выбаршчык (натуральна, несвядома) абірае кандыдата адпаведна сорту алькалоіду, які ён напярэдадні ўжыў. Не патронка дэмакратычнага полісу Афінаў багіня Афіна-Палада, а бог вінаробства Бахус рухае рукой беларускага выбаршчыка, якая закрэсьлівае графу ў перадавыбарчым бюлетэні. Каб вэрыфікаваць гэты скандальны тэзіс, дастаткова прааналізаваць наступствы ўплыву спажывання гэтага або іншага алькагольнага напою на сыстэму галаўнога мозгу, і індукіраваць яго на электаральную манеру паводзінаў. Такім чынам, піце на здароўе – і будзьце палітычна актыўнымі!

**Замалёўкі на
стар. 16**

Газета «Навінкі» выходзіць зь лютага 1998 г. Зарэгістраваная ў Дзяржаўным камітэце па друку Рэспублікі Беларусь 23.02.1999 г. Пасьведчаньне аб рэгістрацыі №1272. Заснавальнікі: П.Канавальчык, А.Новікаў, А.Мазур. Галоўны рэдактар Паўлюк Канавальчык. Адрас для карэспандэнцыі: п/с 33, 220134 Менск, БЕЛАРУСЬ; E-mail: kampramat@tut.by; Адрас рэдакцыі: г.Менск, пр.газ. «Известия», 9-143.

Нумар падпісаны да друку 20.03.2003г., а 00.01. Тираж 3000 экз. Надрукавана з гатовых дыяпазітываў у ПРУП «Чырвоная Зорка», г. Менск, 1-ы Загарадны зав., 3. Заказ №2382

Навінкі ў тэстах

1. У якіх беларускіх дыспансэрах на ўліку знаходзіцца 149.505 чалавек?
А) Наркалягічных
Б) Вэнэралягічных
В) Аналягічных
  2. Які лепшы беларускі работнік за сумленную працу прэміраваны паездкай у Парыж?
А) Грузчык
Б) Дворнік
В) Міліцыянер
  3. Каго Нацыянальная асамблея Кубы адзінагалосна абрала старшынём Дзяржаўнага савету краіны?
А) Фідэля Кастра
Б) Фідэля Кастра
В) Фідэля Кастра
  4. Выпуск якой новай прадукцыі распачынае ў гэтым годзе ААТ «Гарызонт»?
А) Відэамагнітафон
Б) радыёпрыёмнік
В) Тэлевізар
  5. Што ў чарговы раз падаражэла ў Беларусі акрамя гарэлки?
А) Бэнзін
Б) Клей
В) Ацэтон
  6. Фамільны архіў якіх князёў мяркуецца стварыць у бліжэйшы час у Беларусі?
А) Радзівілаў
Б) Сапегі
В) Прушынскіх
  7. 20 сакавіка ў Палацы Рэспублікі прайшоў канцэрт, які трансляваўся па ОНТ і БТ. Кому ён быў прысьвечаны?
А) А. Лукашэнка
Б) У. Мулявіну
В) З. Пазняку
  8. На каго з гэтага тыдню дазволена паляваньне ў Беларусі?
А) На качак
Б) На гусей
В) На апазыцыянераў
  9. Вяртыцельныя граматы амбасадараў якіх краін прыняў А. Лукашэнка 12 сакавіка?
А) Эгіпту
Б) Канады
В) Швайцарыі
  10. Якую колькасць наяўнай валюты вывезлі зь Беларусі за тры кварталы гэтага году?
А) 427 млн. даляраў
Б) 427 млн. эўра
В) 427 млн. фунтаў
  11. Якая міліцыя прызнаная лепшай па выніках мінулага году?
А) Берасьцейская
Б) Гомельская
В) Гарадзенская
  12. Эпідэмія чаго аб'яўленая ўжо пяці беларускіх гарадах?
А) Сыфілісу
Б) Грыпу
В) Тыфусу
  13. Якую ВНУ наведаў нядаўна А. Лукашэнка?
А) БДУ
Б) БДЭУ
В) БДПУ
  14. За мінулы год жыхары сталіцы падаравалі адзін аднаму 22 мільёны:
А) Тарту
Б) Кветак
В) Пацалункаў
- Правільныя адказы: 1-А, 2-Б, 3-...., 4-А, 5-А, 6-А, 7-Б, 8-Б, 9-А,Б,В, 10-А, 11-В, 12-А 13-Б, 14-Б

ПАЛІТЫКА

Нармальныя пацаны ня косяць!

Міністар абароны нашай краіны Леанід Мальцаў правёў прэс-канфэрэнцыю, прысьвечаную мінуламу году. Галоўны вынік – узрослы прэстыж вайскавай службы. З кожным годам патрэба ў салдатах тэрміновай службы ў нашай краіне з кожным годам заўважна скарачаецца. Да нядаўняй пары падчас кожнага прызыву ў агульны строй становілася каля 18 тысячаў чалавек. Якая ж сытуацыя сёння? У гэтым годзе з 34.404 хлапцоў, прызнаных годнымі да службы ў войску, загрымелі ўсяго толькі 12.380 чалавек. А гэта значыць, што конкурс склаўся каля 3 чалавек на месца. Ня кожная ВВУ можа пахваліцца такой папулярнасьцю. Цяпер у зацэпках пацыфістаў, баптыстаў, крышнаітаў і іншых нягоднікаў адпала неабходнасьць касіць. Міністэрству абароны яны цяпер нахрэн не здаліся. Але ня ўсё так радужна ў беларускім каралеўстве. Апрача вышэйзгаданай становай тэндэнцыі ёсць адзін факт, які азмрочыў агульную аптымістычную статистику.

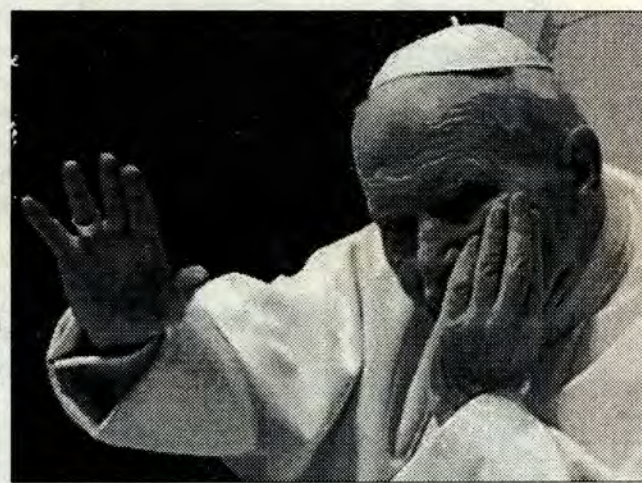

беларускай арміі пры розных абставінах загінула 50 чалавек. 50 матуль не дачакаліся сваіх сыноў. Толькі цынкавыя труны. Ці для гэтага праваджалі бацькі ў армію сваіх дзетак? Усяму віной дарожна-транспартныя здарэнні і самагубствы. «Тут ня можа быць ніякіх апраўданняў, – падкрэсліў Мальцаў. – Людзі не павінны ні па якіх прычынах гінуць. Думаю, што сумесна з Беларускай вайскавай пракуратурай, мы знойдзем рашэнне гэтай праблемы». Віноўных канешне знойдуць, у гэтым можна не сумнявацца. Вось толькі ці стануць гэтыя меры суцяшэннем бацькам загінуўшых абаронцаў Айчыны? ●

Папа думае пра Беларусь!

Раз на пяць год у кардынала ўсяе Беларусі Казіміра Сьвёнтака і ўсіх епіскапаў і архіепіскапаў сьвята. Ён запрашае на аўдыенцыю (гэтак паводле старажытнай каталіцкай традыцыі называецца банкет) сам Папа Рымскі Ян Павал II. Падчас задушэўнай бяседы Папа дае цэнныя ўказанні для ўсяе падначаленай Сьвёнтака дыяцэзіі. На гэты раз Папа падкрэсліў факт неабходнасьці таго, каб «агульнахрысьціянскія заповедзі сталі асновай

сям'і» ў Беларусі. Стэнаграма сустрэчы была надрукаваная ў афіцыйнай Ватыканскай газэце *Osservatore Romano* на італьянскай і на беларускай мовах, што сьведчыць пра асаблівыя адносіны намесьніка божага да сьнявокай Беларусі. Цікава, што ж на самой справе крыеца пад такой пільнай увагай неадбывага польскага пісьменьніка да «Усходніх крэсаў». Трэба адзначыць, што ў Італіі, дзе апошнія стагодзьдзі

Дзе граніцы праваслаўя?

У мэтах паляпшэньня працэсу патрыятычнага выхаваньня вайскоўцаў у хуткім часе Беларуская Праваслаўная Царква мае намер падпісаць сумесную дамову аб супрацоўніцтве з Камітэтам пагранічных войскаў Беларусі.

Вядома, што рэлігійнае выхаваньне дае выдатную матывацыю для нясеьня вайскавай службы. Гэта адкрылі ўжо даўно, але найбольш актыўна дадзены факт выкарыстоўваўся японскім генштабам у часы II сусьветнай вайны, калі сьмертнікі-камікадзе аддавалі сваё жыццё за гіпатэтычныя каштоўнасьці. Сёння, калі ніхто ні ўва што ня

верыць, за рэлігійную матывацыю адказвае афіцыйная дзяржаўная царква. «Няма такой царквы!» – эпітэтычна піськіе акуларысты інцыдэнцёнкі, начытаўшыся садысцкіх сачыньняў Гегеля ці там Фэрбаха. «Ёсць такая царква!» – сьцяпенна адказаў мітрапаліт ўсяе Беларусі Філарэт. Насуперак усьлякім інсынуацыям злапыхальнікаў, Беларуская Праваслаўная Царква разам з камітэтам пагранвойскаў РБ будучы выхоўваць патрыятызм у жаўнераў дзейнай службы. У мінулым годзе ўжо былі кантакты паміж прадстаўнікамі БПЦ і пагранічнікамі. Баццошкі правалі бяседы з маладымі вайскоўцамі і раздалі рэлігійныя брашуркі. Сэнс

супрацоўніцтва – вярнуць войску страчаныя праваслаўныя традыцыі і абрады. Як будзе дзейнічаць беларускае войска пасля накачкі праваслаўнай дагматыкай? Гісторыя мае шмат прыкладаў вялікай дух-ўнай перавагі праваслаўнага воінства, узначаленага дальнавіднымі правадырамі, якіх Царква пасыла далучыла да ліку сьвятых. Першае – Лядовае пабоішча. Стратэгія новапрасьветленага воінства будзе цалкам адпавядаць прыёмам старапрасьветленага Шуры Неўскага: вораг заманьваецца ў адзін зь беларускіх лядовых палацаў, дзе праламвае лёд і гіне ў пучыне бруднай каналізацыі. Другое – Кулікоўская бітва. Нашыя салдаты выстаўяць самага моцнага ваяку-пагранца (прыклад – Перасьвет) перад бітвай зь віртуальным супернікам (прыклад – Чалубей). Трэцяе – Айчыная вайна 1812 году. Пры нападзе ворага, варэжае войска заманьваецца ў Менск, сталіца падпальваецца з усіх бакоў, вораг уцякае і гіне ад цынгі, голду і холду, бо ў навакольных калгасах нехер жэрці. Вось тады вынікі супрацоўніцтва будучы сапраўды рэальнымі, а ня проста скончэцца агульнымі малітвамі і масавым прыняцьцем праваслаўя беларускімі вайскоўцамі ●

Алексій Другі з паловай

знаходзіцца рэзыдэнцыя сьвятога айца, сям'ёй звычайна называюцца шматлікія кланы знакамітай італьянскай мафіі, вядомыя беларускаму абыяцелю па мафіёзных баевіках кшталту «Спрут». Такім чынам Папа заклікае свайго беларускага зама праводзіць пропаведзі ў шэрагах нашай арганізаванай злачыннасьці – рэкеціраў, сутэнэраў, наркабаронаў і г.д. Напэўна, каб падняць узровень хрысьціянскай маралі нашых гангстэраў на больш высокі, сусьветны ўзровень. Але адначасова пантыфік папярэджае пра небясьпеку непазьбежнага ў такой сытуацыі каталіцка-праваслаўнага канфлікту. Маўляў, ня трэба пераходзіць дарогу праваслаўным браткам. Ватыканскі Старац заклікаў праводзіць паболей «стрэлак» паміж ксяндзамі і папамі. Карацей кажучы, працягваць дыялёг паміж каталіцкім касцёлам і праваслаўнай царквой у духу ўзаемага шанаваньня і разуменьня ●

ПРАТАПОП ВАКУУМ

Чэмпіёны Папярод плянэты ўсёй

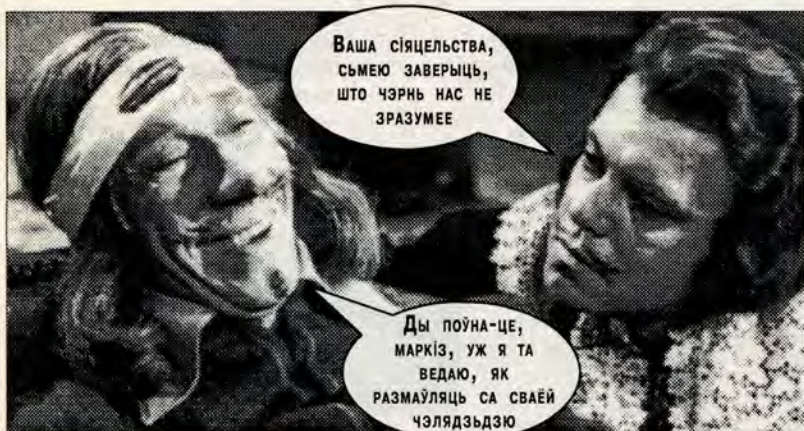
Наш Рыгорыч зноў наперадзе ўсіх. Цяпер ён увайшоў у дзясятку самых горшых (!!!) дыктатараў сьвету. Яго абыйшлі Кім Чэн Ір, ды два арабскіх шэйхі – кароль Фахд і прынц Абдула. Славуці Садам заняў толькі ганаровае трэцяе месца. Чацьвертае, пятае ды шостае месцы ў прэзыдэнта Лібэры Чарльза Тэйлара, бірманца Тан Швэ і гвінейца Тэадора Абіяна Нгуемы. Аўтар «Рухнамы» Сапармурад Ніязу на сёмым. Кадафі ды Кастра – на восьмым і дзявятым. Ну і апошняе, дзясятае ў нашага дарагога прэзыдэнта, які такім чынам праславіў Беларусь на ўвесь сьвет. Цікава, куды ж дзеліся ўсім вядомыя Сталін з Гітлерам, Мусаліні з Франкам і Бакаса, які ёў поедам сваіх палітычных апанэнтаў. Напэўна ўвойдуць у сьпіс самых лепшых дыктатараў. Так што апазыцыя, дзякуючы дакладу Freedom House, Amnesty International і Human Rights Watch пазбавілася яшчэ аднаго козыру ў барацьбе з рэжымам. Які ж зь яго дыктатар, калі ён толькі на дзясятым месцы!

ПАЛІТЫКА

«Трэцяя сіла» прыйшла!

«А пры графе Прушынскім усё будзе зашыбісь...»

Прывід блукае па Беларусі. Прывід гэз. «трэцяй сілы». Колькі ўжо дзесяці беларускай апазыцыі пракампасціравалі адзін аднаму мозгі, што нібыта дзесьці ў глыбокім падполлі ствараецца нейкая цёмная сіла, якая будзе супрацьвагой ня толькі ўраду, але й існуючаму апазыцыйнаму руху. Колькі ўжо барацьбітоў за ідэалы дэмакратыі і свабоднага рынку трапілі пад нож унутры-апазыцыйных рэпрэсіяў па абвінавачанні ў сувязях з гэтай самай «трэцяй сілай». Аднак да апошняга моманту не было

зразумела, што ж гэта за сіла такая, якая пагражае абламіць кармушку для апазыцыі. І вось, яўленьне «трэцяй сілы» народу адбылося! Ёй аказаўся ніхто іншы, як прыснапамятны граф Аляксандар Прушынскі. Каб ажывіць у памяці вобраз Прушынскага, давайце зазірнем у ягоныя біяграфічныя звесткі. Нарадзіўся Саша Прушынскі ў сям'і заможнага памешчыка. З раньняга дзяцінства ён здэкаваўся з сялянцаў і іхнай цяжкой долі. Невядома, хто б вырас з маюга, каб не вызвалены паход Чырвонай

Арміі ў Заходнюю Беларусь, які збавіў беларускіх працоўных ад улады буржуазна-памешчыцкай Польшчы. Сям'я Прушынскіх уцякла спачатку ў Англію, потым у Канаду.

Зноў на беларускіх далюглядах ужо састарэлы і пасівелы Аляксандар Прушынскі з'явіўся толькі на пачатку 90-х у часы шушкевіцкага ліхалецтва, каб палавіць сваю рыбку ў мутнай вадзе ды атрымаць свой яшчык цывікоў. Грамадзянін Польшчы і Канады, зацятый прыхільнік Рэчы Паспалітай «ад мора да мора», Прушынскі адразу ж уключыўся ў перадвыбарчую гонку, паспрабаваўшы высунуць сваю кандыдатуру ў прэзідэнты ў 1994 годзе. Аднак кандыдатам Прушынскі так і ня стаў і, патушаваўшыся на мітынгах апазыцыі ў 1996-97 гадах, паціху знік з палітычнага гарызонту.

Аднак нядаўна адбыўся нечаканы палітычны рэнэсанс польска-канадзкага прайдзісьвета. Напачатку гэтага году Прушынскі напісаў гэз. «адкрыты ліст» Лукашэнку, што мусіў прыцягнуць увагу да постаці забытага ўсімі графа. У «лісьце» Прушынскі дае прэзідэнту парад, як трэба правільна руліць краінай, цытуючы пры гэтым уласную ж кніжэньцю «Эўрааромонт для Беларусі». Парад, праўда, вельмі просты: падаткі панізіць, даходы павялічыць — і ўшыстка бэндзе ў пажондку. А каб гэты конгеніяльны і шляхетны рэцэпт дайшоў да простага люду, граф пераапрунуўся ў прыкід звычайнага сталічнага бамжары (каб не пазналі) і ўласнаручна раздаваў свае праклямацыі ў цягніках мэтро. Так ці інакш, асаблівага розгаласу гэты ліст не займеў, затое зацікавіў афіцыйных журналістаў і БТ, якое зрабіла пра прадпрымальнага графа Прушынскага ролік у «Панараме», дзе Прушынскі й быў прадстаўлены ў якасці той самай «трэцяй сілы», якая, у адрозненні ад апазыцыйных адмарозкаў, гатовая да канструктыўнага дыялёгу з уладай. Так што, як кажуць у народзе, «а ларчык проста адчыняўся». Дасюль, праўда, застаецца невядомым, ці сапраўды з'яўляецца Прушынскі отпрыскам арыстакратычных крывей, або свой графскі тытул ён купіў «па дзяшоўцы» ў Згуртаваньні Беларускай Шляхты.

Інтэлігентны схадняк

16 сакавіка адбылася адна з самых знамянальных падзей на сучасным этапе гістарычнага разьвіцця Рэспублікі Беларусь. Для самых разумных свае дзверы расчынуў Усебеларускі сход інтэлігенцыі. Схадняк адбыўся ў памяшканні знакамітага ТАА «Сукно». Арганізатары плянавалі правесці фэст без прыцягнення замежных фінансавых сродкаў. За якія ж шышы ўдзельнікі зьезду абжыраліся ў перапынках гамбургерамі з МакДональдсу (!), а для найбольш інцелягентных інтэлігентаў праведзены банкет? І вось лепшыя розумы нашай бацькаўшчыны дадумаліся, як выкруціцца з гэтай, здавалася б пралетарскай, сытуацыі «саабразіць на траіх». Кожны дэлегат павінен быў

унесці гэтак званы арганізацыйны ўзнос у памеры 5 тысяч рублёў. Калі ўзяць ад кожнай вобласці па 100 чалавек, ды дадаць ад Менску яшчэ 250, то атрымлівалася даволі «круглая» сума прыкладна ў 2,5 штукі «зялёных». Неблагая п'янка наклёўвалася! А інтэлігенцыя нашая вядомая сваімі паводзінамі. Варта толькі ўзгадаць мінулагадні зьезд сталічных інтэлігентаў, дзе Шушкевіч і Белы нахвасілі адзін аднаму морды. Аднак арганізатары вырашылі па-інтэлігентску зрабіць высновы: каб не паўтараць падобных памылак замянілі гарэлку на... гамбургер з кока-калай. Адзінае, што «МакДональдс» — далёка не інтэлігенцкі хаўчык.

Радзьяактыўная арыхмэтыка

На пачатку 90-х, у часы росквіту Кебіцкай дэмакратыі сярод нацыянальна свядомай часткі насельніцтва бытаваў міт пра бязьбеднае жыццё Беларусі за кошт пракачкі прыз нашую тэрыторыю расейскага газу і нафты. Напрыклад, калі з кожнай тоны ці кубамэтру браць па некалькі дзяляраў, дык нахрана тады наогул бульбу капач і за ўраджай біцца. Усе беларусы па спажывецкім кошыку дасягнулі б узроўню Швайцарыі і потым жылі б на працэнты і каталіся б, як швайцарскі сыр у

масле. Тэорыі такой прытрымліваліся ў асноўным прадстаўнікі тады яшчэ нерасколатага БНФ. А чаго толькі вартыя выказваньні Пазыняка па чарнобыльскім пытанні. За наступствы выбуху на атамнай электрастанцыі па яго словах Расея, як правапераемніца СССР, павінная выплаціць Беларусі кампэнсацыю каля 25 мільярдаў дзяляраў. Толькі за гэтыя грошы мы з нашым кволым бюджэтам маглі б жыць прыпавяючы некалькі дзясяткаў гадоў. І лічбы гэтыя браліся не з павесткі, а нібыта былі заснаваныя на

даследаваньнях незалежных экспертаў. Вось толькі ці не прадзешавілі нашыя незалежныя эксперты. На мінулым тыдні прайшоў міжнародны навуковы форум па Чарнобылі, на якім былі агучаныя новыя дадзеныя. Па падліках

спэцыялістаў з Камітэту па праблемах наступстваў катастрофы на ЧАЭС пры Саўміне шкода ад аварыі склала цэлых 235!!! мільярдаў дзяляраў. А гэта амаль у 10!!! разоў больш за пазынякоўскія расклады. Пад радзьяактыўны дождж папала каля 20% сельскагаспадарчых плошчаў і каля 2800 населеных пунктаў. І гэта афіцыйныя дзяржаўныя дадзеныя. Тут ужо самую апошняю чарнобыльскаму вожыку зразумела, што нас канкрэтна надурыві. Так і хочацца сказаць: «На каго працуеце, спадары дэмакратыі?»

спэцыялістаў з Камітэту па праблемах наступстваў катастрофы на ЧАЭС пры Саўміне шкода ад аварыі склала цэлых 235!!! мільярдаў дзяляраў. А гэта амаль у 10!!! разоў больш за пазынякоўскія расклады. Пад радзьяактыўны дождж папала каля 20% сельскагаспадарчых плошчаў і каля 2800 населеных пунктаў. І гэта афіцыйныя дзяржаўныя дадзеныя. Тут ужо самую апошняю чарнобыльскаму вожыку зразумела, што нас канкрэтна надурыві. Так і хочацца сказаць: «На каго працуеце, спадары дэмакратыі?»

Фотамыідзень

Калі б фотка магла гаварыць...

Надыйшоўшае цёплае надвор'е становіцца прычынай здарэньняў з аматарамі зімовай рыбалкі. Так на возеры Белае, што на Берасьцейшчыне, з адкалоўшайся ад берагу іль-дзіны эвакуювалі 347 рыбакоў-экстрымалаў.

Даслужуся да галоўнага рэдактара, век волі не відаць!

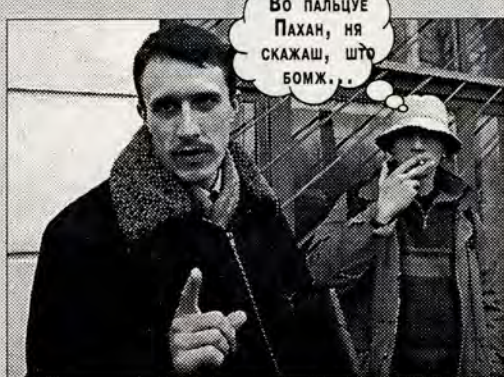

А пакуль Маркевіч атрымлівае асалоду ад волі, ягоны падзельнік Мажэйка працягвае парыць косцы на «хімічных» нарах. На гэтым тыдні адзінай «атрадай» для яго была сьвіданка з калегамі па пярэ, якія кінупі яму перадачу.

За год колькасьць уладальнікаў мабільнаў павялічылася ў тры разы і ў гэтым месяцы перавысіла 500 тысячаў чалавек. Піск трубы зараз можэ на пачуць паўсюль: у аўтобусе, у чарзе па гарэлку і нават на стравой.

Гэты тыдзень выдаўся ня вельмі уда-лым для «Маладога Фронту»: Севярынца & Со «выпісвалі» з Варшавы, 8. А прасьцей, выкінулі на х...

АНАЛІТЫКА

Бацькаў пацыфізм

Якую пазыцыю вярта заняць Беларусь ў канфлікце вакол Іраку?

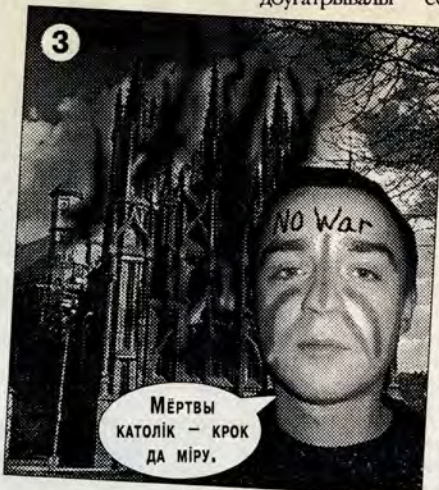
Сёння ўсё прагрэсіўнае чалавечства ўліваецца ў шэрагі праціўнікаў амерыканскай інтэрвенцыі ў Ірак. Мадона піша антываенны кліп, Дастын Хофман з падмосткаў фэстывалю «Бэрлінале» чытае антыбушаўскі спіч, Папа Рымскі гразіць пэнтагонаўскім генэралам анафэмай. Не застаўся ў баку ад глабальнай моды на пацыфізм і наш прэзыдэнт: 15 лютага ў дзень барацьбы за мір, за кошт разнарадак па ўстановах і прадпрыемствах, чыноўнікі вывелі на плошчу Бангалор, дзе адбыўся антываенны мітынг, тысячы чалавек. Значную частку беларускіх пацыфістаў складалі навучэнцы вайсковых катэдраў. Адкрычаўшы рачоўкі кшталту «Міру мір», будучыя афіцэры павольна ўздыхнулі і адправіліся ў аўдыторыю вучыць устройства аўтамату Калашнікава і баявыя характарыстыкі БМП.

На жаль, ніякага сусветнага рэзанансу акцыя 15 лютага ня мела. У эпоху, калі палітыка стала вядоўшчам і шоу, натоўпам маніфэстантаў на Бангалоры нікога ня здзівілі. Выхад свайму пацыфісцкаму энтузіязму бацька павінен шукаць не ў такім прымітыўным фармаце, як мітынгі ці маніфэстацыі. Маючы пад рукой на вайсковых катэдрах столькі патэнцыйных пацыфістаў, Лукашэнка можа правярнуць больш эфектнае дзеянне.

Гісторыя антываеннага руху багатая на шматлікія формы барацьбы, якія так і прасяца быць рэалізаванымі. 1. Як вядома, першыя ідэйныя пацыфісты зьявіліся яшчэ ў часы Старажытнай Грэцыі. У эпоху Антычнасці мір успрымаўся як умова быцця Космасу. Адыход ад гармоніі, раўнавагі значыў гібель. Нездарма «залатое стагоддзе», якое адлюстроўвала самую сьветлую надзею чалавечства, лічылася стагоддзем міру. Піфагарэйства ў якасьці галоўнага імператыву маральнага парадку патрабавала не забываць нічога жывога. Першы прыклад эфектыўнага пацыфісцкага дзеяння апісаў Арыстафан у п'есе «Лісістрата». Жонкі адмовіліся задавальняць палавыя апэтэты сваіх супругаў, пакуль тыя ня спыняць войны. Навучэнцаў вайсковых катэдраў можна

ад кампаніі ў Міжрэччы. 2. У часы старажытнага Рыму фармацэўца новая арыгінальная канцэпцыя пацыфізму, якая прадугледжвае актыўнае дзеянне суб'ектаў па забеспячэнні міру. Функцыю пацыфістаў бярэ на сябе рымскае войска, якое нясе захопленым народам гарантыі мірнага разьвіцця. Першым пацыфістам і гарантам міру лямічна быў абвешчаны рымскі імператар. Сёння ЗША выкарыстоўваюць тую ж канцэпцыю для легітымізацыі вайны супраць Іраку. Як кажа Бэлы дом, у час глабалізацыі павінен быць толькі адзін глабальны полюс улады — Раіх Амерыкана, які, зьнішчаючы лякальных нэўротыкаў кшталту Садама, гарантуе сьвету доўгачаканы і доўгатрывалы

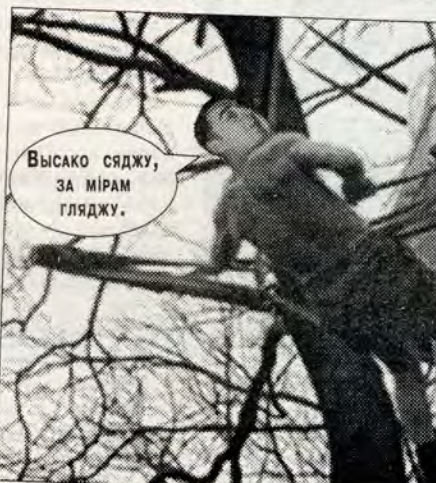

мір. Прыняўшы гэтую тэорыю, Лукашэнка павінен сфармаваць з навучэнцаў дабрахвотны корпус і адправіць яго на вайну, змагацца за мір на баку янкі. 3. Сярод часткі хрысьціянства ідэя міру трактавалася ня менш арыгінальна. Са Старога Запавету быў запэўнены тэзіс пра тое, што «мір не выключае вайну». Майсееўскі запавет «не забі», датычыцца толькі да юдзеяў, для тых, хто прыняў саюз з Богам. Тых, хто з гэтага саюзу выпаў, можна было бязьлітасна мачыць. Не здарма «Сьвятая Аўгустын кажа, што вытокі справядлівага міру, трэба шукаць у справядлівай вайне». Ідэя сакральнай вайны як сродка прывядзеньня іншадумцаў да Бога была ўзятая на ўзбраеньне арганізатарамі крыжовых паходаў і войнаў каністадораў. Як бачым, прыняцце гэтай канцэпцыі дазваляе нашым уладам упісаць барацьбу за мір з кампаніяй супраць сэктаў і прадстаўнікамі неправадзінных вярэвонаньняў. Барацьба за мір можа пачацца з таго, што зьнятыя з заняткаў навучэнцы вайсковых катэдраў адправяцца мудохаць крышнагаў або паліць канспіратыўныя малельні «Сьведкаў Яговы».

4. Інакш, праўда, ставіліся да праблемаў вайны і міру тыя хрысьціяне, якія шукалі крыніцы

веры ў Новым Запавеце. Для іх мір ёсьць бласлаўленьне Госпадава. «Мір мой даю вам», — кажа Ісус Хрыстос. Мараўскія браты, анабаптысты, квакеры і іншыя пратэстанцкія сэкты склалі першыя пацыфісцкія маніфэсты і прапаведвалі імператыву асабістага несупраціву злу гвалтам. Рэха гэтых маніфэстаў пазьней можна сустрэць у працах Талстога і канцэпцыі «ахімсы» М.Гандзі. Найбольш вядомай акцыяй гандыстаў стала пабоішча ў Ахмэдабадзе, калі 2500 гандыстаў дазволілі зьбіць сябе брытанскім паліцаям. Эфэкт быў каласальны. Больш за 100 газэтаў у розных частках сьвету апублікавалі рэпартаж з Ахмэдабаду. Добры прыклад для бацькі: можна прымусіць навучэнцаў вайсковых катэдраў калёнай выйсьці пад амерыканскай амбасадай і даць сябе зьбіваць ягоным ахоўнікам. Заглавак у *New York Times*: «Беларускія пацыфісты дабрахвотна ахвяруюць сваім жыцьцём дзеля міру», не пакіне нікога, нават імперыяліста Буша, абьякавым. 5. Стагоддзе прасьвятленьня адкрыла новыя гарызонты

пацыфісцкай думкі. Барацьба за ідэалы міру стала азначаць вяртаньне да розуму і рацыянальнасці. «Цемната людзей — адзіная крыніца зла і маральнай сапсаванасьці». Гэтак, Валярэ лічыў, што швэдзкі кароль Карл XII, які ўвесь час меў хобі ваяваць, мае праблемы з псыхікай. Яшчэ далей у пошуках вытокаў мілітарызму пайшоў Русо. Ён лічыў, што крыніцы войнаў вылікаюцца адрываю ад прыроды. «Блукаючы дзікі чалавек, які падпарадкаваўся нешматлікім страсцыям, ня меў аніякага жаданьня забіваць сабе падобных». Чаму б навучэнцам вайсковых катэдраў ня даць разнарадку голымі сысцы ў лсы, і скакаць па елках зь енкамі «Міру мір!».

Сусьветны рэзананс гарантываны. 6. У 19 стагодзьдзі сярод эўрапейскіх і амерыканскіх лібэраляў фармацэўца шырокая плынь пацыфістаў. Яны былі аб'яднаныя ў форме г.зв. «таварыстваў міру». Актыўнасьць гэтых таварыстваў зводзілася да падачы пэтыцыяў

манархам, правядзеньня кангрэсаў міру і напісаньня тэарэтычных талмудаў. На іх старонках «пацыфісты» пісалі, што войны вылікаюцца дзяржаўным прыхэўніцтвам. Калі б не было межаў і мытняў, капітал бы вольна рухаўся, а ня быў інвэставаны ў ВПК. Адсюль лепшая форма барацьбы за мір — гандляваць. Навучэнцы вайсковых катэдраў, рыхтуюцца, як адзін, стаць за латкі на рынках сталіцы і гандляваць амерыканскімі таварамі кшталту «Кока-колы» або «Мальбара». Калі заакаянскія скруджы адчуюць, што тавары гэтай катэгорыі

карыстаюцца попыткам, ніводны зь іх ужо не ўюладзе й цэнтру ў ракеты «Тамгаўк» і самалёты-невідзімкі «Стэлз». 7. З пачатку 20 стагодзьдзя тон у пацыфісцкім руху задаюць сацыялісты. Яны лічаць, што войны вядуцца капіталістамі ў імя прыватных інтарэсаў, а пралетарыят

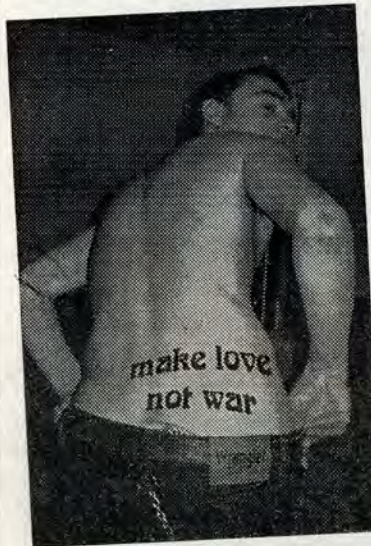
выконвае ролю «гарматнага мяса». Як змагацца з гэтай мязотнай

зьявай? Як запісана ў матэрыялах II Інтэрнацыяналу, працоўным у выпадку пачатку вайны трэба ігнараваць павесткі і пачаць агульны страйк. Але дарма. Калі пачалася Першая Сусьветная, усе сацыялісты наадварот, дружна падтрымалі ваенную пазыцыю сваіх буржуазных урадаў. Адзіны добры прыклад сацыялістычнага пацыфізму — кампанія брытанскіх трэд-юніёнаў супраць удзелу Англіі ў расейска-польскім канфлікце 1920-1921 г. На заклік прафсаюзаў докеры адмовіліся грузіць зброю для палякаў, а матросы выкідалі вайсковыя тавары за борт. Сьледуючы гэтай прайкладу, пацыфісты з вайсковых катэдраў могуць блакіраваць пастаўкі ў краіны Захаду стратэгічнай сыравіны, расейскай нафты і г.д. Лепшы сродак — узрываць нафтаправоды. 8. 60-я гады прынесьлі ненавісную вайну ў В'етнаме і новую мадэль пацыфісцкага руху, у якім тон задавала моладзевая субкультура. Дакладней скажаць, гэта была субкультура хіпі, прынцыпамі якой былі хаатычны сэкс, рок-музыка і наркатыкі. Адэкватным наступствам гэтых каштоўнасьцяў былі і акцыі тагачасных пацыфістаў. Найбольш вядомай правярнулі Ёка Она і Джон Ленан. Прагэстууючы супраць вайны, яны забраліся ў ложак і правялі там некалькі дзён. Думаю, што для

сотні-другой навучэнцаў вайсковых катэдраў таксама будзе ня цяжка паваліцца тыдзень у ложку з падругай, пыхаючы марыхуану і слухаючы «бітлоў»

разнарадкай абавязваць уступіць у любоўны раман з прадстаўнікамі краінаў-удзельніц вайсковай каліцыі, і не даваць ім да таго часу, пакуль апошнія не прымусяць свае ўрады адмовіцца

АНАЛІТЫКА

Другая Беларуская Канататыўная Рэвалюцыя

Вяртаньне бацькавай палаткі статусу паўнапраўнага сябра Парлямэнцкай Асамблеі АБСЭ – кінжал ня ў плечы незалежнай Беларусі (як сьцьвярджае Пазыняк), а ў сяміялічны дыскурс 90-ых. Як правільна адзначылі журналісты БГ, 20 лютага стала гістарычнай падзеяй. Гісторыкі могуць ужо сёньня скрыжаваць рапіры наконт таго, пад якой назвай галасаваньне ў ПАСЭ ўвойдзе ў падручнікі айчынай гісторыі: як «зрада заходніх дэмакратаў» або як «каналіўскі прырыў у Эўропу». Мы таксама хацелі б устаіць свой пятак у навуковую дыскусію і прапанаваць свой варыянт: «другая беларуская канататыўная рэвалюцыя».

Як вядома, кожная слоўная адзінка мае пазытыўнае або нэгатыўнае значэньне, якое вызначаецца рэфэрэнтам да якога гэтае слова адсылае. Гэта рэфэрэнт (або дэтанатыўны сэнс) ёсьць частка рэальнасьці і таму дачыненні да рэфэрэнта вызначаюцца праз прызму культурна-гістарычнага досведу. Напрыклад, слова «балота». На першы погляд «балота» яно і ёсьць «балота», сьмярдзючы і брыдкі вадаём з жабамі і камышамі. Аднак ня гэтак усё проста. У беларускай культурнай традыцыі балота, багна трактуецца як нешта нэгатыўнае. Відавочна, гэта зьвязанае з тым, што беларусам заўсёды не хапіла сотак пад бульбяную дзялянку. А вось у хуткіх фінаў усё наадварот. Слова «балота» выклікае асацыяцыю з чымсьці пазытыўным. У жыхароў Ляляндзі балота займала вялікае месца ў сямейнай гаспадарцы. Балота – пастаўшчык прадуктаў жывёльнага сьвету: там жыве рыба і іншыя цюлені. Перад намі тыповая гульня канататыў (значэньняў). Самая цікавая, што канататыў мае ідэальны аспект. Відавочна, што ў фінаў палітычная партыя можа называцца «Хрысьціянска-дэмакратычнае балота», а ў нас палітычны рух з такой назвай будзе апрыёрна выглядаць здэскам з электарату.

Аднак не заўсёды канататыў вызначае калектыўна культурная практыка. Канататыўны знак больш складаны. Канататыўны сэнс ў клясавым грамадстве, як паказаў Бартр, усё менш вызначае дэтанат, або чалавечая практыка. Канататыўны сэнс як правіла вызначае клясавы суб'ект і робіць гэта, кіруючыся шкурнымі клясавымі інтарэсамі. Ахвярай такога дыскурсу стала Беларусь, палітычную «канататыў» якой з 1996-га вызначае ПАСЭ. Адпаведна першым рэзалюцыям ПАСЭ сярэдзіны 90-ых, што па інерцыі заклапочаная глянцальнай дэмакратыяй, у дачыненні Беларусі склалася наступная канататыўная схема: беларуская апазыцыя ўспрымалася як нешта пазытыўнае, а рэжым Лукашэнкі – як нэгатыў.

Інакш быць не магло. Канататыў мае сэнс толькі пры ўмове існаваньня бінарнай апазыцыі або, як казаў Сасюр: «у мове няма нічога акрамя супрацьпастаўленьняў».

У духу рэзалюцыяў ПАСЭ на Захадзе склаўся беларускі сяміялічны міт: любы чалавек з корачкай БНФ успрымаўся другім Сахаравым, любы дзяржаўны чыноўнік – рэінкарнацыяй тырана і сьвядзельнік кіднэпінгу Ганчара і Захаранкі.

Аднак зь цягам часу кан'юктурна ў Эўропе змянілася. На першы плян выйшла барацьба за рэгіянальныя інтарэсы, пастаўкі нафты і абарона інвэстыцыяў у Расеі. Адсюль прызнаньне Лукашэнкі і як вынік – зьмена канататыў.

Пасьля 20 лютага, усё стала з ног на

СЭМІЯТЫЧНАЯ ТАБЛІЦА

Як гэта было патрэбна разумець да 20.02.2003

Прышчураны погляд, у якім іскрыцца хітрасьць і подласць беларускага Нэрона.

Прыхаваная плеш. Відавочны сынонім палітычнага двурушніцтва. Вусы. Падражаньне бонзам 3-га Рэйху.

Пінжак зняты з пляча Шарэцкага, пасьля soup d'etat у лістападзе 1996 г.

Падняты кулак у натоўпе. Бравы апазыцыянэр дэманструе дыктатару, што «Жыве Беларусь!»

ПРАШУ ВАШАЙ ПАДТРЫМКІ!

Пярсьцёнак з дьямэнтам у 10 каратаў. Вось што засталася ад укладаў кліентаў збанкрутаванага банку «БелБалтыя».

Шырока расстаўлены пальцы – сымбаль бязлітаснага забойцы палітычных апанэнтаў.

Нацыстоўскае прывітаньне. Нездарма ў інтэрвію газэце Handelsblat А.Г.Л. паяў дыфірамбы Гітлеру.

Пераапануты ў цывільнае сэк'юрыці. Дыктатар баіцца нават крок ступіць бязь верных тантон-макутаў.

Як гэта трэба разумець пасьля 20.02.2003.

Мяшкі пад вачыма. Наступства бяссонных ночай, праведзеных у думках аб будучыні краіны.

Элегантны начос. Відавочная сьціпласць, належная сапраўднаму народнаму палітыку.

Пінжак, набыты ў магазіне second hand. Так, на заробак прэзыдэнта не разгуляеся.

Вусы. Памяць аб славытым дэмакратэ Захаранку.

No pasaran! БНФ ня пройдзе!!!!

ПРАШУ ВАШАЙ ПАДТРЫМКІ!

Пярсьцёнак – сымбаль добрага сям'яніна, бацькі двух дзяцей.

Шырокая мужчынская рука знатнага хлебараба, які не баіцца фізычнай працы.

Адкрытая далонь рукі – з часоў зары чалавечтва гэта значыла знак поўнага даверу.

Народ – лепшая ахова гаранта канстытуцыі. Такую чалавеку няма чаго баяцца ў сваёй краіне.

галаву. Цяпер улада становіцца нармальнай (асьцярожна рэформы, прагрэс з прэсай, ставіцца пытаньне аб зьніклых, працуе фракцыя «Рэспубліка» і г.д.), а апазыцыя ў сваю чаргу надзяляецца дэманізуючымі рысамі: няздольна абараняць інтарэсы насельніцтва, маргіналы,

воры, інтэлігенцкі тусач і г.д.). Натуралізацыя новай структуры канататыўных знакаў патрабуе нейкага часу. Каб дапамагчы нашым чытачам навучыцца арыентавацца ў новай сыстэме ідэялічных каардынат, прапануем вам невялікую адукацыйную табліцу

ТАВОРЫЦЬ СКАРУЛІС...

Агляд айчынай аналітыкі беларускім палітэмігрантам са Швайцарыі і Бэльгіі

Прывітаньне сябры «Навінак»! Пакуль Эўропа рыхтуецца прыняць натоўпы ўцекачоў з Іраку, мясцовыя пашталёны зусім абарзелі, і я зь вялікім спазьненьнем атрымліваю старыя падшыўкі беларускіх газэт. Віншую ўсіх зь пяцігодзьдзем газэты, якая, як напісаў нехта Янка Грыль зь *Беларускай газэты* проста «люстэрка культурнай рэвалюцыі» ў краіне. Як там люстэрка ці не, але **«Молодые интеллектуалы, все моложе сорока, белорусскоязычные (русскоязычным газета необходима для преодоления культурных стереотипов) с высоким образовательным уровнем, IQ, чувством юмора...».**

Гэта ж усё пра мяне!.. Чым жа заклапочаны нашыя калюмністы? Выбарамі ў мясцовыя саветы ды міжнародным прэстыжам Бацькаўшчыны. Вось зноў жа ў «Беларускай газэце» А. Грыцанаў заяўляе, што апошні тур галасаваньняў прадэманстраваў пераканаўчую перамогу справы бацькі Махно і яго знакамітага слогана – не, не таго «Бі чырвоных, пакуль не пабялюць, а бел-чырвона-белых, пакуль не пачырвонабелачырванеюць», а «за саветы без камуністаў!». Тым ня менш, выбары прайшлі як заўсёды, паводле прынцыпу «калі б выбары нешта вырашалі, іх бы на ўсялякі выпадак забаранілі», што паводле А.Грыцанава – сымптом якраз нежыццяздольнасьці беларускага рэжыму.

История – непрерывный процесс естественного отбора жизнеспособных государств. Такие государства складываются из жизнеспособных индивидов, способных независимо мыслить и говорить власти «нет».

Ну як жа! Вось у нас тут у лягеры перасяленцаў шмат жыццяздольных! Ходзяць па супермаркетах і хот-догі тыраць, як завяшчаў бацька Махно: «буржуям – ані цэнта!» А вось спадар Здвіжкоў са *Згоды* проста парадаваў пэрлінай пра тутэйшых аналітыкаў:

Наверное, субъективизм больше свойствен тем, кто изнутри оценивает белорусскую ситуацию. Иногда за кривыми тутошними деревьями не видно стройного мирового леса.

Дзе ўжо той лес! Мы тут у Бэльгіі елкі зялёнай не бачылі, ня тое што сьвятовага лесу. Палітоляг У.Роўда зь *Беларускага рынку* спадзяецца на мітычныя «законы», паводле якіх ня тое што ў Беларусі, у Гвінэі ды Конга можна будаваць дэмакратычныя структуры:

Законы, как известно, и в Африке законы. Теория перехода к демократии, разработанная С. Хадинтоном, на основании анализа демократического транзита ряда стран мира в 70-80-е года была верифицирована в 90-е годы. Выделенные им законы-тенденции проявили себя в конкретных национальных условиях стран Балтии, Словакии, Хорватии, Сербии, Тайваня, Мексики и т.д.

Пра афрыканскія законы ўчора файна сказаў калега Мумба, уцякач з Уганды: «закон – джунглі, пракурор – кракадзіл» Ніякі Хадынган, зрэшты тэорыя якога лічыцца поўным адстоём нават сярод ангольскіх сацыял-дэмакратаў, не дапаможа. Запісны пэсыміст з *Нашай Нівы* Анатоль Сідарэвіч так па сацыял-дэмакрату ў ўрэзаў, што ня верыць гэтым немцам: У мяне аніякіх сумневаў, што ў Нямецчыне адраджаецца шавінізм... цікава назіраць, як сучасныя немцы, што атрымалі дэмакратыю ад ЗША і Брытаніі, выступаюць у нашай краіне ў якасьці настаўнікаў дэмакратыі. Вось так, такім чынам, дэмакратыя – гэта проста доўгі шлях да таталітарызму

Арсень Скаруліс, палітуцякач

Так, пацыентка Беларусь. Ну-с, патладзім, што тут... Адакрыце рот. Паварушыце зубамі. Маць часная — што тут у нас робіцца!!!

Вось, доктар, уззяла да вас талёнчык. Суседка Расея парайла. Схадзі, кажа, сінявокая, да дохцера, а то нешта ў цябе від нездаровы ды з роту дужа сьмяразіць.

ЯЙКІ

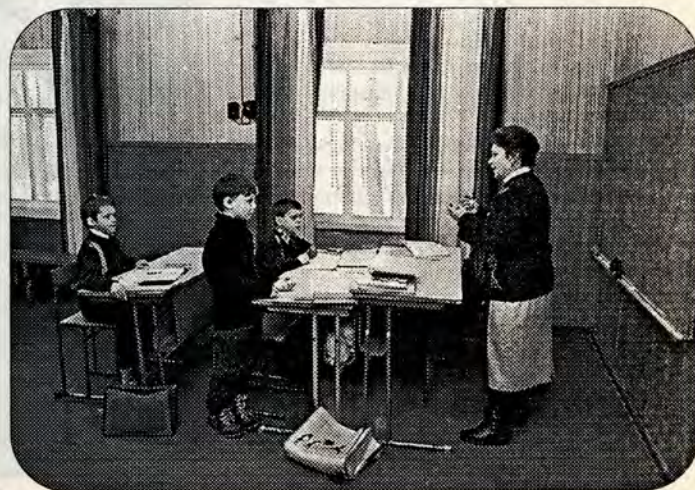
Напрыканцы зімы зноў актывізаваўся Міжнародны рэкамэндацыі МВФ для атрымання крэдыту стрэсавых працэдур гігіены ротавай поласці.

Возьмем два макразканамічныя яйкі. Адно зь іх апрацаванае пастай структурных рэформаў МВФ, другое — звычайным парашком указаў і дэкрэтаў Прэзыдэнта РБ. Апусьцім абодва яйкі ў едкую стыхію сусьветнага рынку. Яйка, апрацаванае айчынным парашком, страціла сваю цвёрдасьць, а тое, што густа абмазала фірмовым прэпаратом, стала яшчэ мацней. Адсюль выснова: калі ваша нацыянальная гаспадарка жадае мець здаровыя і вострыя зубкі, выбірайце толькі МВФ. Прыкладна гэтую рэкламу можна было пачуць пару тыдняў таму, калі Беларусь наведвала місія на чале з загадчыкам аддзела другога эўрапейскага дэпартаменту МВФ Томасам Рычардсанам. Апошні публічна параўнаў сябе з дантыстам, які спрабуе прывучыць дзікага пацыента (беларускі ўрад) карыстацца зубной шчоткай і іншымі сродкамі элемэтарнай гігіены эканамічнага хлябала краіны. Маўляў, што можа быць прасьцей: ня пі салодкі «нэскафэ», не ўжывай табакі, не грызі ірысак і не сасі карамелек на ноч, не калупайся ў зубах бруднымі пальцамі, не адкаркоўвай ікламі бутэлек зь півам, а галоўнае — жуй «дырол» з ксылітам, два разы на дзень чысьці свае кусалкі добрым імпартным «калгейтам» і рэгулярна наведвайся да сямейнага доктара. Між тым гэтая, здавалася б, «простая ісьціна» (паводле выразу Я.Раманчука, аднаго зь мясцовых адэптаў мэдыка-эканамічнай тэорыі МВФ) да апошняга часу цяжка даходзіла да хворага, які працягвае пакутаваць на дрэнны пах з рота і «карыес крызысу ўсё глыбей угрызаецца ў эканамічную тканіну» (паводле словаў таго ж тэарэтыка на сайце www.navin.by). Няўжо ўрад РБ ня марыць уразіць сусьветную эканамічную супольнасьць галівудзкай усмешкай свайго гаспадарчага комплексу? Зусім наадварот, калі верыць старшыні Савету Рэспублікі Аляксандру Вайтовічу, які заявіў аб жаданьні пры дапамозе МВФ палепшыць стан макразканамічных дзёснаў і зубоў нацыі. Проста, уладам страшна. Адночы, убачыўшы рэнтгенаўскія здымкі сваіх шматлікіх балячак, Лукашэнка, Навіцкі і кампанія ўсё яшчэ баяцца ўступіць у бой зь мільёнамі мікробаў, бацылаў і гніласных грыбоў, што паразытуюць на пажайцэлай эмалі зубоў беларускага рынку. Кожная сьмелая спроба дакрануцца лібэралізацыйнай шчоткай да гэтага шматгадовага слою злавонных мікраарганізмаў выклікае толькі невыноснае сьвярбеньне. Што гэта за бактэрыі, якіх баіцца сам Прэзыдэнт? Ці дапаможа МВФ ад іх пазбавіцца? Адказы на гэтыя пытаньні няхай чытач паспрабуе знайсці сам, калі ўважліва паглядзіць на эксклюзіўныя рэнтгенаўскія здымкі поласці рота Беларусі, зробленыя экспэртамі фонду падчас апошняга візыту ў Менск.

Карыес

— Вы даўно ў МВФ лячыліся?
— Апошні раз у 1995-ым годзе.
— Тады ўсё зразумела. Ну, папершае. У вас у бюджэце дзірка на дзірку. Гэта — бюджэтны карыес, які выклікаецца занадта вялікімі дзяржаўнымі расходамі, бюджэтнымі ссудамі, субсідыямі прадпрыемствам, «інфляцыйным будаўніцтвам жылля». Адзіны выхад — плямбіраваць бюджэтныя дуплы крэдытам стэнд-бай. Праўда, вам гэта будзе каштаваць. Узамен вам прыйдзеца нешта лібэралізаваць: напрыклад, энэргетычны сэктар, або адукацыйны. Кажэце, што народ можа не зразумець новых коштаў? Херня! Прафсаюзы, як бачу, у вас нармалёвыя, жоўтыя. Каб не было ўвогуле праблемаў, пакладзем на сацыяльны нэрв мыш'як у выглядзе новых паліцэйскіх законаў, апрацуем грамадзкую думку дэзынфэкцыйнай прапагандыскай ваткай. Асобна хацеў бы папярэдзіць, што плёмба — справа часовая. Позна ці рана прыйдзеца мяняць.

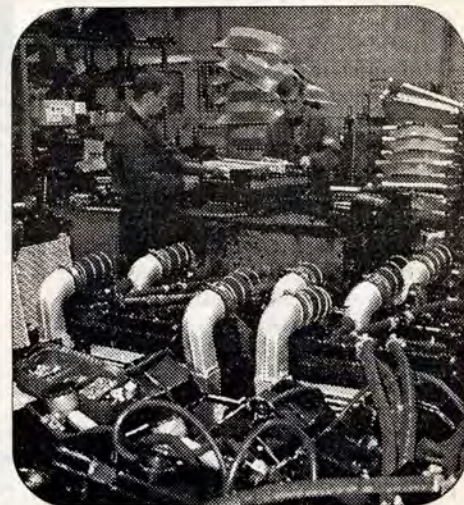
Флюс

— У-у, я гляджу тут у вас бюджэтны флюс або, кажучы па-навуковаму, структурны пэрыястыт. Зараз яго борам апрацую.
— Ой, доктар, што вы робіце? бона-бона!!!
— Намана-намана, галубушка, у вас распухлая сацыялка (мэдыцына, пэнсіі і г.д.), якая накапліваецца ў бюджэтнай тканцы, павялічваецца ў аб'ёме і, як вынік, — памяншае рухомасьць рынку працы (сківіцаў), нацыянальнай эканомікі і яе канкурэнтаздольнасьць на сусьветным рынку. Чым вы яго лечыце? Прыкладваеце час ад часу на шчаку новага прэм'ер-міністра? Гэта ж самалячэньне, гэта ж 19 стагодзьдзе! Лячэньне простае — будзем рэзаць па жывому: пад крэдытнай анестэзіяй зробім надрэз на бюджэце і вычысьцім гной-сацыялку. Каб надрэз занадта хутка не зачыніўся, устанавім вам дрэнаж — праграму Сусьветнага банку па сацыяльнай дапамозе. Яна не дазволіць накапішамуся гною сацыяльнай дапамогі надоўга застацца ў бюджэтнай тканцы. Ну, натуральна, гэта больна. Аднак калі б вы рэгулярна — раз на год — наведвалі доктара МВФ і карысталіся ягонымі парадкамі і рэцэптамі, зараз было б менш балюча.

Зубны налёт

— Доктар, што вы робіце? Чаму вы цягніце гэты зуб, ён жа ня хворы!
— Спакойна, галубушка, дабарэмся і да хворага. Напрыклад, вось гэтая шасьцёрка мяне вельмі засмучае. На тканках зуба-галіны фіксуецца падзроны налёт у выглядзе непатрэбнай працоўнай сілы, якую трымаюць на прадпрыемствах і якая не дазваляе вашаму зубу-галіне нармальна рэнтабельна жаваць. Вы спрабавалі чысьціць шкодныя працоўныя кадры? Так! і чым жа? Зубной пастай «неаплачальна адпачынікі»? Вы б яшчэ паспрабавалі савецкі зубны парашок «гарантаванае працаўладкаваньне». Раю вам замежныя пасты, напрыклад, аргентынскую «Татальнае скарачэньне кадраў», або расейскую «Доктар Гайдар». Потым, вазьміце зубную шчотку «Нерэнтабэл уоркер рыч», і намазайце пастай, выконвайце сэрыю паднягаючых рухаў. У выніку аднаго сэансу можна пазбавіцца ад 5% нерэнтабельных працоўных кадраў. Увогуле лепшае лячэньне — поўнае выдаленьне зубнога налёту (нерэнтабельнай працоўнай сілы) спецыяльнымі інструмэнтамі. Рэцыдывіруючыя зубныя камяні падпадаюць пад паўторнае выдаленьне.

РЫЧАР ДСАНА

одны Валютны Фонд. Беларускаму ўраду рыхтуюць чарговы маніторынг. Як і раней, эканамічныя у стракацця мэдэчнымі алегорыямі. Зараз жудасныя рэцэпты «шокавай тэрапіі» выдаюцца за ўці. І толькі пры дапамозе магутнага павелічальніка можна ўбачыць, які «зубны налёт» збіраюцца «счышчаць» з тупых іклаў Сінявокай...

Гангрэна

— Беларусь, прабачце за інтымнае пытаньне, вы не жадаеце прадаць свае органы? Я бачу ў вас адносна здаровы карэнны зуб мінеральнай і нафтахімічнай прамысловасьці. Магу знайсці добрага кліента ў Расеі або на Захадзе. Хочаце трошкі падумаць? Ну добра, пакінем гэты зуб у спакой, а вось гэты суседні... Я прама ня ведаю, што тут і рабіць. Тут наўсцяж зубная гангрэна. Гнілы сэктар гаспадаркі — Аграрна-Прамысловы Комплекс. Божухна, колькі тут бактэрыяў-калгаснікаў, якія пажыраюць бюджэтную эмаль! Можна, натуральна, пачысьціць гэты сэктар — адсарціраваць беспэрспэктывныя калгасы ад пэрспэктывных і на аснове апошніх паспрабаваць зрабіць рэабілітацыю зуба. Але гэта страта часу. Мая парада — зрабіць ампутацыю. Паверце мне, вы яшчэ маладая кабета, на гэтым месцы абавязкова вырасьце новы зуб — рэнтабельная фэрмэрская эканоміка. Колькі вам гадоў, кажаце, тысяча? Уся роўна вырасьце! Доктар лепш ведае.

Дрэжны пах

Ведаеце. Беларусь, ваш выпадак нагадвае мне карціну хваробы маёй старой пацыенткі — Аргентыны. Яна таксама, вельмі даўно пакутвала ад адсутнасьці інвэстыцыяў, пакуль не зразумела, што прычына ейных праблемаў — дрэжны пах з ротавай поласьці. Я канстатую, што ў вас таксама вельмі непрыябны парфум, як я гэта называю, «неспрыяльны дзелавы клімат». З такім дурманам на вас ніводны бізнэсмэн не пальсціцца. Паспрабуйце жаваць модную жвачку — якая зьменіць дзелавы клімат у ротавай поласьці. Вы напэўна ведаеце, што эфэкт жуйкі залежыць ад яе кампанэнтаў. Напрыклад, вам падыйдзе антыпратэктывінісцкі карбамід, эмульгатар нізкіх падаткаў, антыэкалагічны фастфід, антысацыяльны бутылгідрааксіянізол. Калі будзеце рэгулярна рухаць скуламі, у роце ў вас будзе такі ж дзелавы клімат, як на Кайманавых астравах, якія, як вядома, зьяўляюцца парадызам для інвэстараў. Бізнэсмэны будуць

ля вашых ног штабэлямі валяцца. Натуральна, у такіх прапорцыях і канцэнтрацыях гэтыя рэчывы будуць адмоўна ўплываць на сацыяльны арганізм, магчымы ўзьлёт крыміналу, сацыяльная палярызацыя і іншыя паталёгіі, аднак гэта ўсё фігня. Жуйце, Беларусь, жуйце! Перафразуючы вядомую рэкламу: «часамі лепш жаваць, чым гаварыць пра расейска-беларускае сяброўства».

Дызайн зубоў

Ды вы ня бойцеся. Я вам дзеля камфорту зараз анэкдот распаўяду. Сустрэкаюцца, значыцца, два сябра. Адзін другому кажа: «А ты памятаеш Тома, які зьдзекаўся над кошкамі і сабакамі? Ён яшчэ ў сачыненні на тэму «Кім я хачу быць, калі вырасту», напісаў, што марыць працаваць катом.» — «Канешне памятаю, а дзе ён прыстроіўся, хіба ў нашай краіне сьмяротнае пакараньне не забаранілі?» — «Пайшоў працаваць дырэктарам у МВФ.» Ха-ха-ха!!! Сьмешна? Аднак бліжэй да справы. Прабачце за пытаньне: ад вас міжнародная супольнасьць не

шарахаецца? Шарахаецца? Так і ведаў. А хто ў вас былі бацькі — калгаснікі і працоўныя? Тады ўсё зразумела. Мой дыягназ: Праблемы дызайну эканамічнай мадэлі, выкліканыя спадчынным паталёгіяй (сацыялістычнае мінулае), якую вельмі цяжка выправіць, таму зубы лепей замяніць. Лячэньне — эстэтычны рэансэанс шляхам татальнага пратэзаваньня ўсёй зубной эканамічнай поласьці (пакет радыкальных структурных рэформаў). Пад час лячэньня абавязковае кансультаваньне групай экспэртаў МВФ. Лячэньне запатрабуе поўнай ампутацыі ўсёй сківічнай кісты (традыцыйных сэктараў эканомікі і часткова сьвэрэнзітэту) і замены яе здымным пратэзам. Ён дазволіць вам хутка адаптавацца да зьменаў сусьветнай рынкавай кан'юнктуры. Не схаваю, што пасля курсу лячэньня вас будзе моцна ванітаваць. Магчымыя сацыяльныя бунты. Аднак, выкарыстаньне пералічаных кампанэнтаў у дызайне ўсмяшкі дазволіць вам дамагчыся аптымальнага эстэтычнага выніку — дасяць унікальную магчымасьць пазбавіцца іміджу палітычнага Гумплена, аднавіць свой міжнародны аўтарытэт.

СПЭКУЛЯЦЫІ

Нацыстоўскі міт і
Сёньняшня палітыка

У французай з а ў с ё д ы было свос-асаблівае стаўленьне да сваіх бліжэйшых усходніх суседзяў: гэта мешаніна пачуцьця перавагі і непаўнаважнасьці, гонару і зайздасьці адначасова. Таму ў справе містыфікацыі і міталізацыі нямецкага нацызму французам належыць ня меншая роля, чым у яго дэмістыфікацыі. Гэта два дзівака Жак Бэржэ і Луі Павэльс агаломшылі сьвет кніжачкай «Раніца ведзьмакоў», дзе ў папулярнай форме апісваліся неверагодныя цуды Анэнэрбэ, містычныя ўраённы таварыства Туле і дзікія фантазіі накітавалі тэорыі пустой Зямлі ці «Вечнага льда», чым надоўга наляпілі ярлык «ірацыяналізму» на ўсё зьвязанае з мэнтальнай актыўнасьцю Трэцяга рэйху. У кніжцы французскіх філёзафаў са Страсбургу Лаку-Лабарт і Нансі, якая выйшла нядаўна ў Санкт-пецярбургскім выдавецтве «Владимир Даль» спрабавецца вырашыць праблему ад адваротнага. Гэта не гістарычная праца ці судовыя разборкі пасыла Нюрнбэргу іх праца – дэталі ў «агульнай дэканструкцыі гісторыі». Вучні постмадэрніста Жака Дэрэда не зьбіраюцца вешаць усіх сабак толькі на немцаў – уся эўрапейская гісторыя ў традыцыйным разуменьні падлягае грунтоўнаму перагляду. Гэта значыць, што за гістарычныя перагібы вінаватыя не толькі нацысты, але і ўсе астатнія працаўнікі мадэрну, якія спрабавалі зь невуцонай малпы зрабіць звышчалавек. Такім чынам, праблема нацызму ня столькі вузкаямецкая, але і можа мець унівэрсальнае значэньне. У 80-х стала больш-менш выдавочная бесплоднасьць спробаў разглядаць нацызм як нешта накітавалі формы часовага масавага псыхозу, які паддаецца вывучаньню рознымі сродкамі сацыяльнай тэрапіі. Дэнацыфікацыя выявілася ў асуджэньні і выцясненьні на пэрыфэрыю зьнешніх праяваў нацызму – сымбалікі, зьвязанай з культурам беларускай бэстыі, расізму, жорсткасьці і г.д., то бок у зьмене культурнага коду, што прыводзіла да часам недарэчнага схематызму. (Кожны эўрапейскі школьнік мог адбарабанаць, што нацызм – гэта Вагнэр у музыцы і Ніцшэ з Хайдэгерам у філязофіі, а пасыла ўзяць у рукі бэйсбольную біту і пайсьці каўбасіць чарнажопых). Аўтары перасцерагаюць ад скарсэпелага і тупага абвінавачваньня нацызму ў ірацыяналізму. Насупраць, у фашызме існуе пэўная лэгіма. Што таксама азначае, што пэўная лэгіма зьяўляецца *фашыстоўскай* і што гэтая лэгіма ня такая ўжо чужая агульнай лэгіцы эўрапейскай рацыянальнай традыцыі. Лаку-Лабарту належыць між іншым наступны правакацыйны афарызм: фашызм – гэта гуманізм. Гэта сьведчыць не пра ўкрытую пагрозу таталітарызму ў эўрапейскім гуманізме, але пра глыбокія карані ідэалёгіі фашызму ў гуманістычным мысьленьні: прыклад – культурны герой нацыстаў, нямецкі містык Майстар Экхарт, як аўтар канцэпцыі «бязьмежнага Творцы ў сабе», канцэпцыі, якая ў нацыстаў азначала абсалютную боскую самадэятэльнасьць і саматворчасьць індывідуальнай душы і *расы* як вышэйшага адзінства. Адною з адметных рысаў нямецкага нацызму аўтары ўказваюць акцэнтаваньне на «крыві і глебе», а не на мове, як аснове фармаваньня нацыі, што было краевугольным камянем рамантыкаў XIX стагодзьдзя: Гітлер пісаў, што можна і нэгра навучыць па-нямецку, але немцам ён ад гэтага ня зробіцца. Адсюль выгнаны зь нямецкай сьвядомасьці цэлага культурнага слою, створанага *ня-немцамі па крыві*. Зрэшты гэтым нямецкі фашызм розніцца ад італьянскага, дзе габрэі займалі ключавыя пасты ў партыі, а ў культуры не было такіх строгіх пераследаў авангардыстаў ды ўсялякіх «іншых».

Лёгіка нацызму складаецца ня ў тым, што нацыі дурманілі народ казкамі, а ў тым, што выкарыстоўвалі гатоўнасьць нямецкіх масаў верыць у казкі. Замарочаны паразай у І Сусьветнай, ганьбай Вэрсальскага міру, інфляцый Вэймарскай рэспублікі, немцы шукалі міталігічнай кампэнсацыі за свае чэргі і галадуху. Міт як пэўны *апарат ідэнтыфікацыі*, прыйшоў да густу масам працоўных і беспрацоўных, расісцкая ідэалёгія злучылася з *будаўніцтвам* міту, а гэта значыць зь Мітам Арыяца, бо менавіта ён быў распрацаваны як найбольш тэхнічны і мэтанакіраваны.

Arche – часопіс ці
дзембельскі альбом?

Л юбімы часопіс беларускіх інтэлектуалаў *Arche* на гэты раз прысьвечаны «Расейскаму пытаньню». Адрозьніваюцца аналягія зь «Яўрэйскім пытаньнем» і мэтадамі яго вырашэньня ў Трэцім Рэйху – здаецца, што *Arche* запрапануе нашыц расейцам зоркі Саламона на пінажкі і забараніць прадаваць драпікі ў кафэтэрыях. Але ўсё абшлось ціха-мірна. Некалькі разгонных артыкулаў, парчка «вясельных генэралаў» для саліднасьці і «плеяда мясцовых мысьляроў», якія адчулі заклік патрэсці Сусьвет глыбінэй сваіх разважаньняў. І ня толькі мясцовых, але пасыла пра гэта. *Arche* ў розных сваіх выпусках дэманстраваў часам большы, часам меншы, але заўсёды выдавочны дысананс паміж амбіцыйнай дэкларацыяй і ўбогай рэалізацыяй свайго інтэлектуальнага праекту. А тым і цэнны гэты часопіс для ўдумлівага аналітыка: тым самым, за што старажытныя кітайцы любілі назіраць за малпай – чым вышэй малпа караскаецца па дрэве, тым лепш відаць яе аздак. Так, перадусім «вясельныя генэралы» – гэта знакамітыя антысавецкія Жорж Ніва і Ален Бэзансон, дзьве старыя шкарпэткі, вядомыя публічнасьці яшчэ з часоў максімаўскага «Кантынэнту» і перадач на расейскай службе радыё «Свабода». Жорж Ніва ў гутарцы ўзгадаў пра тых са сваіх калегаў, якія «ня ездзяць па Расеі, ня ведаюць яе, не бываюць у Маскве, не

чытаюць таго, што там друкуецца...», але лічацца спэцыялістамі па расейскім пытаньні, бо адпавядаюць агульным русафобскім стэрэатыпам, як раней антысавецкім дастаткова было напалохаць абыякава тым, што ў Маскве па вуліцах медзьведзі ходзяць. Сам Ніва дагэтуль упэўнены, што чытаньне Салжаныцына сёньня ўсё яшчэ можа істотна папоўніць інтэлектуальны багаж жыхара Заходняй Эўропы. Максім Шчур разважае пра вытокі расейскага фашызму. Як бы ні казалі, тэорыя паэтам не па зубах. Шчур заваяваў народныя сымпатыі знакамітай п'есай «Сьмерць тырана» і сваімі мацэрнымі байкамі пра прэзыдэнта, але гэты прэтэнцыёзна-дылетанцкі тэкстык можа парадаваць хіба толькі псыхіятраў. Шчур прыйшоў да высновы, што фашызм трэба разглядаць не як ідэалёгію, а хутчэй як маральны стан грамадства, дакладней амаральны, і ў якасьці прыкладу амаральнага грамадства пераказвае зьмест пазалініеўскага фільму «120 дзён Садому», зьнятага па раману вясёлага маркіза. У Празе, адкуль Шчур займаецца назіраньнямі за разьвіццём «ідэалёгіі расейскамоўнага фашызму», можна сёлета знайсці сабе клуб на любы густ – і с\м і б\с і бпс\бпсм... Амаатарам атаесамляць этатызм са змрочным замкам, дзе група лібэртынаў-вычварэнаў аддаецца сваім нізменным

інстынктам пад маскай сацыяльнага экспэрымэнту, лепш не сядзець у Прагах ды Брусэлях, а завітаць на радзіму да сваіх родных дзяржаўных чыноўнікаў. Дамарошчаныя таленты прадстаўленьня ў нумары ў вялікай колькасьці – найбольш глыбокамыслены зь іх, як нам падаецца А.Бацкоў з

Быць
промнем
святла ў
цёмным
царстве
неяк не
ўдаецца
архэістам

Магілёву, які не знайшоў нічога, каб, прааналізаваўшы тэксты Барысевича, Акудовіча і кніжку «Тазік беларускі», прыйсці да высновы, што гэта не постмадэрнізм, а сапраўдны мадэрнізм, а інстытут літаратуразнаўства мышыў ня ловіць у гэтых тонкіх пытаньнях. Цырк! Самая глыбокая думка, якую можна вышукаць у гэтым нумары часопісу *Arche*, як бы

тую пэрліну ў купе гною, належыць нашаму знакамітаму акрабату піра і знайцу сучаснай культуры А.Белавакому – «Навінкі – гэта газэта, для якой няма нічога сьвятога» (с.70 «Круглы стол: Чатыры новыя выданьні»). Дзякуем за рэкламу, у сваю чаргу адзначым, што *Arche* – часопіс, у кожным нумары якога заўсёды ёсьць нешта сьвятое – і кожны раз новае

Даты

Такіх не бяруць у
касманаўты!

Сававік аказаўся багатым на падзеі пераважна касмічнага характару – пад знакам Рыб нарадзілася 6 сакавіка 1937 года Валянціна Церашкова, першая жанчына-касманаўт і першы мужчына-касманаўт Юры Гагарын, у сававіку ён жа і разьбіўся пры выпрабаваньні новай мадэлі самалёта. Цікава, што падчас касмічнага палёту, які адбываўся ў аўтаматычным рэжыме, пілоту-касманаўту была адведзена роля паддоследных сабак Белкі і Стрэлкі і строга забаронена дакранацца да прыбораў. Псыхалогі нават палічылі, што чалавек, убачыўшы сваю плянэту звонку, абавязкова звяртаецца. Ёсьць версія, што Гагарын увогуле не лятаў, а ўсё было зьнята ў павільёне на студыі «Саюзмультфільм». Тым ня менш, 104-хвілінны палёт аказаў вялікі ўплыў на сьвядомасьць чалавечтва. Ватыкану прыйшлося распрацаваць новую стратэгію ахмурэньня наіўных казлівячаў і склікаць у 1962 годзе другі Ватыканскі сабор, бо ў генэральнай хрысьціянскай махамантры «Ойча наш» жыве «ў небе», куды чалавеку раней сувацца было забаронена. А імя Гагарына стала любімай тэмай алякагольнага фальклёру тост «За Гагарына!» падымалі таму толькі, што «ён сказаў «Паехалі!».

14 сакавіка 1879 году нарадзіўся Альбэрт Эйнштэйн, вынаходнік тэорыі адноснасьці, якая зрэшты таксама ня вытрымала крытыкі навукоўцаў – але хто памятае пра крытыканаў? Эйнштэйн выдатна пасаваў патрабаваньням масавай аўдыторыі бачыць вучонага-дзівака, які нешта там «адкрыў». Фатадзьмак неахайнага палітага акулёрніка, які да таго ж паказвае зьзяць, быў ня менш папулярным, чым лоба простага сьмаленскага хлопца Гагарына – таксама выдатны піраўскі трук ТАСС. 23 сакавіка 1881 наш славуць зямляк Кібальчыч на сьцяне турэмнай камэры намалюваў рэактыўны лятальны апарат. Звычайна ў турме малююць апараты, такія як ў фільме пра Осьціна Паўэрс – з двума яйкамі. Тым ня менш гэты дзень могуць лічыць сваім сьвяткам і служачыя ўнутраных войскаў. Яшчэ касмічны юбілей – 6 сакавіка – 20 год з дня выпуску першага ў сьвеце камэрцыйнага сатавіка кампаніі Motorola. Апарат DynaTAC 8000X быў рэзультатам 15 гадоў распрацовак. Што ж тут касмічнага? Motorola вядомая тым, што радыёперадачы, якім карыстаўся на Месяцы астранаўт Нэйл Армстронг у 1969 годзе, таксама быў пазначаны брэндам карпарацыі.

КРОНІКА

Оскараносьбіты спачатку з'ядуць маліну

«Залатая маліна» – свое-асаблівы «Оскар» сярод самых галімах фільмаў, тупых сцэнароў і адстойных актораў.

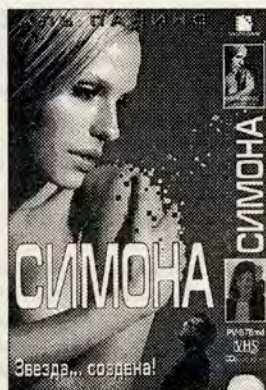
самай горшай акторкай ХХ стагоддзя. Узнагарода ў новай намінацыі «Самая напышчаная моладзевая стужка» будзе разыграная паміж фільмамі «8 бязумных начэй», «Перакрыжаванні», «Тры ікса», «Дурацкае кіно», «Скубі-Ду». А вось у прэтэндэнт на прэмію за самую горшую рэжысуру патрапілі Рабэрта Бэніні («Бураціна»), Тамра Дэвіс («Перакрыжаванні»), Рон Андэрвуд («Плута Нэш»), Гай Рыччы («Унесены»), Джорж Лукас («Атака клонаў»). Шчыра кажучы, ніхто не сумняваўся, што ў гэты спіс трапілі ўсім знаёмыя кінаварыянты. Вось толькі здаецца, што прэзідэнтаў магло быць больш. Чаму сюды ня трапіў Аль Пачына са сваімі супэртрылерамі-камедыямі «Бяссонніца», «Сымона», што акрамя звышчужага не выклікаюць, Антоніа Бандэрас з сябрам Робэрта Радрыгесам – гэтыя супэра-мача сваімі кінапошукамі даўно цікавяць толькі што падлеткаў, што толькі ўчора адкрылі для сябе гульні па сыстэме Станіслаўскага, а таксама змагаюцца з нягоднікамі ўсяго свету Бруса Лі... Відаць, яны праваронілі са здачай шэдэўраў у прыёмную камісію. Або рабілі стаўкі на «Оскар»? Калі ўсё можна набыць за грошы, то хай пішучы, хай хоць нешта робяць, толькі каб імя не сыходзіла са старонак часопісаў і газет, зразумела, для каго выдуманая такая прэмія. Яна для цябе, чытач – цягні свае баксы, эўра, рублі і тутрыкі ў касу кінатэатраў, відэасалёны і магазіны. Купляй касэты, саўндтрэкі, майкі, паштоўкі і нашіпкі. Адавай свае грошы, галасуй сваімі грашыма і праз год цябе парадуюць яшчэ адным «Оскарам» і «Залатой малінай».

Падагрэтыя СМІ жарсьці вакол Оскара ўжо дастаткова набілі аскаміну шарагомаму кінааматару. Назвы фільмаў і імёны актораў ведаеш часам лепей за імя па бацьку сваёй цешчы, а базары вакол намінантаў ужо даўно ператварыліся ў спрэчку калі букмекерскай канторы. Некаторыя фанаты ўжо даўно зрабілі стаўкі на розныя кінашэдэўры. Напрыклад, на «Уладара парсыцёнкаў» прымаліся стаўкі 5 да 6, «Банды Нью-Ёрку» можна было паставіць 5 да 7 і г.д. Да раздачы бонусаў ад амерыканскай кінаакадеміі застаўся нейкі месяц, ужо мы ведаем першых намінантаў, ужо паглядзелі палову фільмаў. Вызначыць з усёй масы, хто лепшы – вялікага розуму не патрэбна, куды больш невыканальна місія абраць самага горшага – хто зняў самы непатрэбны, нецікавы, дрэнны фільм. За дзень да афіцыйнай оскарапаказухі, 22 сакавіка адбудзецца чарговая цырымонія ўручэння прэміі «Залатая маліна». Гонар быць удасцюным такога падарунку будзе мець толькі самы

апошні лох у амерыканскім кінематографі. На сённяшні момант ёсць першыя намінацыі на гэтую ганаровую смачную ягаду. На першым месцы на званне «Самы горшы фільм году» па прагнозах аналітыкаў канешне нягленка з поп-дзівай-дзевай Брытні Спірс «Перакрыжаванні», які прэтэндуе аж на 8 намінацый, «Атака клонаў» і «Унесены» могуць адхапіць па 7. За званне «Самы горшы актор» будуць змагацца Эдзі Мэрфі («Плута Нэш»), Рабэрта Бэніні («Бураціна»), Адріяна Джаніні («Унесены»), Стывен Сьгал («Ні жывы, ні мёртвы»), Адам Сэндлер («Мільянер несамхоць»). Сярод акторак будуць спрачацца Анджэліна Жолі, Брытні Спірс, Уінона Райдэр, Джэніфэр Лопэс (апошняя ўжо другі год запар не здае пазыцыі), старушка Мадона, якая яшчэ можа адхапіць намінацыю за галімую ролю другога пляну, плюс намінацыя «Горшая песня». Ня шмат для адной? У кішэні былога сэкс-сымбалі і так ёсць чатыры ўзнагароды за фільмы «Шанхайскі сюрпрыз», «Хто гэты дзяўчынка», таксама яна з'яўляецца

ВЫБЕРЫ рэальнасьць

Спартыўныя гонкі паміж Галівудам і эўрапейскім кіно ўжо некалькі дзесяцігоддзяў ліхаманяць кінаэкраны. Падыход да мастацтва двух розных светаў дыяметральна супрацьлеглы. Амерыканскае кіно імкнецца здыміць і агаломшыць, нешта выдумляе жудаснае, але ніколі не забудзецца падсаладзіць, гуляе з пераўвасаўленьнем зорак-актораў у надуманай псэўдарэальнасьці, а Эўропа проста адлюстроўвае звычайную рэальнасьць дома, у офісе, у клубе, на вуліцы... Актары іншым часам проста натуршчыкі, якія пад дуду рэжысэра гоняць праўдматку з-пад нагцей.

СИМОНА

Фільм: Эндрю Ніколь
У ролях: Аль Пачына, Катрын Кінэр

НЕЗВАРОТ-НАСЬЦЬ

Фільм: Гаспара Ноз
У ролях: Моніка Бэлучы, Вэнсан Касэль

1. Твой сцэнар – фігіня. Акторка зьдэкаваецца з рэжысэра і выводзіць яго з праекту.
2. Мяне не цікавіць, хто ўкладае грошы, я жадаю здымаць добрае кіно.
3. Нейкі Хэнк завяшчаў рэжысэру праграмае забесьпячэньне, для стварэньня віртуальных актораў. Праз 9 месяцаў фільм гатовы. Галоўную ролю выконвае кампютарная Сымона. Усе крытыкі ў захвалены, але хто гэта – Сымона?
4. Сымона паважае прыватнае жыццё, схаванае ад чужых вачэй. Не дае інтэрвію і г.д. Але яе ўжо нехта сустракае ў тусоўцы. Сымона – новая палюбоўніца рэжысэра?
5. Рэжысэр падагравае чуткі пра Сымону. Усе жадаюць убачыць зорку. Палова свету балдзе ад зоркі.
6. Сымона ня толькі пазіруе журналу Playboy – яе імем названыя парфумы, яна займаецца музыкой і хутка дасць жывы канцэрт.
7. Фурур. За два кінафільмы – два «Оскары». Але і ў рэжысэра дах раскальваецца на дзьве паловы. Ён вырашае пахаваць Сымону.
8. З дапамогай віруса рэжысэр зьнішчае Сымону. Але яго абвінавачваюць у забойстве ўсеагульнай любіміцы. Турма. Допыты. Сьведкі. Адвакат.
9. Дачка-хакер. Пакапаўшыся ў кампутары бацькі, яна вярнула Сымону. Усё сыпісалі на банальны піар-акт.
10. Цяпер Сымона жадае стаць палітыкам, і ў яе з рэжысэрам ёсць дзіця з імем Чып.

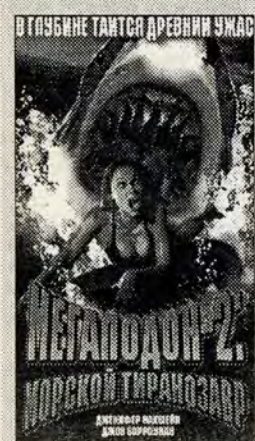
Пытаньні да глядача:

Што можа зрабіць павелічэньне кошту актораў супраць танных кампютарных эфэктаў?

Каму патрэбнае надуманае салодкае жыццё супраць жорсткай рэчаіснасьці? [BANKER_KV@YANOо.COM](mailto:Banker_kv@yanoо.com)

! ТАВАРЫШЫ ДАРОСЛЫЯ ! ХАВАЙЦЕ ВІДЭАКАСЭТЫ АД ДЗЯЦЕЙ !

Кіно вачыма дзіцяці

КАЛІ Я ЗНОУ ЗАСТАЛАСЯ ДОМА АДНА, Я ПАТЛЯДЗЕЛА ЗОСЬ ЯКІ ФІЛЬМ...

24 мільёны гадоў таму мэгалодон быў 20-тоннай махінай з 10-мэтровым радыёсам пашчы, здольнай жэрці тыранозаўра і перажыць ледніковы пэрыяд, але ўсе лічылі, што ўсе яны вымерлі, да сённяшняга дня, калі двое навукоўцаў знайшлі аграмадны зуб у водах мэксыйскага заліва, дзе так шмат аматараў папляскаць у моры... «МЕГАЛОДОН-2: МАРСКІ ТЫРАНАЗАЎР»
Фільм Дэвіда Ўорза
У ролях: Джэніфэр Макштэйн, Джон Бароўман

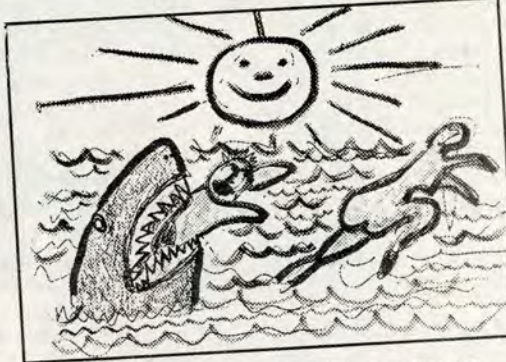
ЦЕЦЯ І ДЗЯДЗЯ ПРоста КУПАЛІСЯ.

АКУЛА ЗЬЕЛА ДЗЯДЗЮ.

А ДРУГ ДЗЯДЗЯ ЗНАЙШОУ АКУЛІН ЗУБ

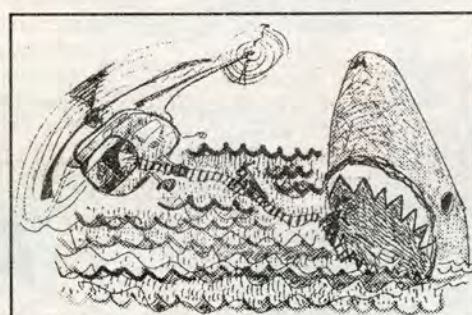
ПТОТЫМ АКУЛА ПРАТЛЫНУЛА ТУРЫСТА.

ЗАТЫМ АКУЛА ЗЬЕЛА ПАРАШУТЫСТА.

АКУЛА ЗЬЕЛА ЯШЧЭ НЕКАЛЬКІ ЛЮДЗЕЙ.

ДЗЯДЗЯ КІНУУ ТАЛОДНАЙ АКУЛЕ КАРОБАЧКУ.

ПТОТЫМ ЕН НАЦІСНУУ КНОПКАЧКУ.

Калі я была ў запарку, там таксама жылі былі галодныя, і мы з татам іх накармілі.

КУЛЬТУРА

Два канцы, два калыцы, а пасярэдзіне...

Н у вось табе, хобіт, і оркаў дзень! Дачакаліся: выйшла на экраны беларускіх кінатэатраў другая частка «Валадара пярсьцёнкаў» пад супэрарыгінальнай назвай «Дзье крэпасці».

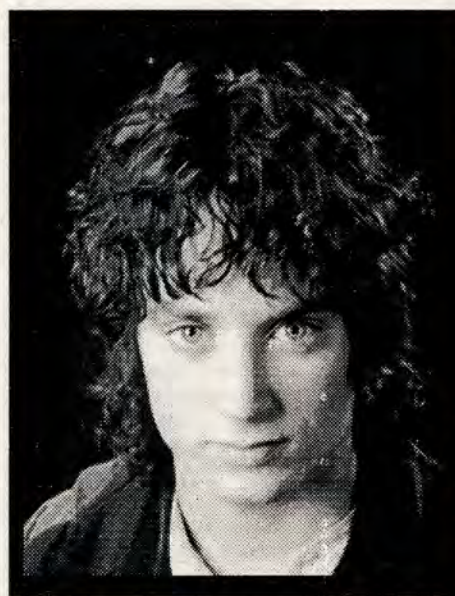
Перш за ўсё стужка ўражае сваёй манументальнасцю. Бандарчук з ягонай Барадзінскай панарамай і Возераў з танкавымі стралялкамі на фоне Гілівудзкага кінашэдэўра выглядаюць саплівымі шчанюкамі, якія залезлі ў пясочніцу ў салдацікі пагуляцца. На працягу трох гадзінаў мільёны кампютарных клоніў на экране мочаць адзін аднаго пад долбі-саўнд у стылі а-ля мільяды Вагнэр. Расава непаўнаважасныя гобліны, безумоўна, заўсёды прайграюць. Калі б такое кіно ў свой час паказалі фюрэру, дык ён бы забыўся на свой Хілакост, набіў кампутар і гуляўся цэлымі днямі ў «Герояў мячу і магіі – III» (IV версію проста не асіліў бы).

Падчас прагляду фільму ў не-

падрыхтаванага гледача, безумоўна, узнікае шмат пытанняў: ці з'яўляецца фізіялягічна магчымым сэкс паміж чалавекам і эльфійскай жанчынай? А паміж оркам і хобітам? А паміж оркам, хобітам, чалавекам і эльфійскай жанчынай? Адзінае, што я зразумеў сам – гэта тое, што «бацька» па-эльфіску гучыць як «тата». Выснова: эльфы паходзяць ад беларусаў (або эльфы – сапраўдныя продкі беларусаў, а ня нейкія там крывічы).

Выводзіцца й яшчэ адна заканамернасць, якая дапаможа ня блытацца ўва ўсіх гэтых Саўронах-Саруманах і з першага погляду разумець, ху із чмо. Ува ўсіх станоўчых герояў фільму зубы беленькія і здаровыя, як у Брытні Спірс, а каварныя злодзеі заўсёды грэбуюць Блэндэмэдам і ірвучь адзін аднаму глоткі незапламбіраванымі гнілушкамі.

Парадаваў Горлум (ён жа Смэагорл). Актар, які граў «Маю прэлесць», яўна

рыхтаваўся да ролі па сисцэме лячэбнага галаданьня. На экране ў яго можна пералічыць ня толькі рэбры, але і ўсе пазванкі на храбціне. Калі хто скажа, што гэта грим такі, ці кімнутарная галаграфіка, я яму плону ў вочы, ды яшчэ пендаля прапішу. Бачна, што чалавек працаваў па Станіслаўскаму, і таму ягоны Горлум нагадвае рэальнага студэнта, які загуляўся ў ролевых гульні, вырашыў не вяртацца ва ўніверскую сталуючку, застаўся ў цёмным лесе і харчуецца падножным кормам і дробным браканьерствам.

На фоне плоскіх станоўчых вобразаў падраваата-сьлюняватых хобітаў і мужыкавата-грубаватых гномаў, Горлум выглядае сапраўдным Гамлетам. Гэта адзіны пэрсанаж у фільме, які вырашае сапраўды важную задачу: шукае адказ на традыцыйнае інцелягенцкае пытаньне: «Ці я істота дрыжачая, ці права маю?»

Ваганьні героя выклікалі ў мяне шчырае спачуваньне. Хочацца верыць, што ў наступнай сэрыі гадкае качаня пераможа ўсіх ворагаў і ператворыцца ў прыгожага лебедзя. Сьмялей, Горлум, мы зычым табе ўдачы! ●

Анатоль Чубайс,
сэксоляг

Фрэда Бэгенс

Рэжляма сэксу на БТ

Хочаш патрахацца
– выключы
электрычнасьць і
падкінь дроваў у
камін.

актыўнасьць і нараджальнасьць насельніцтва расла ў тых краінах і ў тых часы, калі здараліся перабоі з электрычнасьцю, так што гэты ролік можна лічыць не эканамічнай лухтой, а цудоўнай прапагандай росту нараджальнасьці з улікам эканамічных інтарэсаў краіны. І правільным слоганам з вуснаў дзяўчыны быў бы «Давай патрахаемся і дапа-можам радзіме дзіцём і эканоміі энэргарэсурсаў!» ●

Беларускае тэлебачаньне ў імкненьні да эўрапейскіх стандартаў пераўзыйшло самое сябе. Пра разнастайнасьць праграмаў і ідэяў на адноўленым нацыянальным ТБ мы ўжо шмат пісалі, аднак у дробязях таксама праяўляецца ўсё шчырае народнай тэлэвізіі. У гэтым сэнсе проста неабходна замовіць славесца пра новую рэжыю на нашым «воку ў сьвет». Усе звывіліся з сацыяльнымі ролікамі з калекцыі спадара Бурсіко пра прэзэрватывы, наркатыкі і алкаголь, аднак, як высветлілася, гэныя «канскія лвы» адпачываюць перад новымі ўласнымі знаходкамі рэжымнай службы беларускага тэлебачаньня.

Лепш усялякіх трылераў устаўляе стары ролік з гіпатэтычна зарэзанай бабубай, якая неасцярожна адчыніла дзверы джэнтэльмэну ўдачы. Нядаўна зьявілася яшчэ больш жадліва рэжыма, падчас утыканьня на якую не адна сотня гледачоў папархнула вечаровымі макаронамі з маслам.

Ролік цалкам садраны з рэжыма пра дызельнае пьіва: «Гэта мая рука, а гэта яе рука», толькі здымаўся ён у труняры, і паказваюць там рукі ды ногі трупякоў з бяскрыўным слоганам «Ня пі за рулём».

І толькі сацыяльна-эканамічная рэжыма на гэтым фоне глядзелася сумна і някавата да нядаўняга часу. З усіх краінаў банальна лілася вада, гарэла сьвятло, гудзелі пыласосы, запальваліся хаты ад глючных правадоў і цыгарэтаў у ложку, а добрыя дзядзькі пагражалі пальчыкам з экрану і казалі «нізя», «асцыярожна», «беражыце»... Аднак новая рэжыма пра школу ўстаўляе ня горш старых добрых эратычных фільмаў. Хлопец з дзяўчынкай дзяжурныя, і за тое, што малы прыбраў клясу, дзяўчо абяцалася яго пацалаваць. І перад галоўным момантам, якога са сьлюнкамі чакноць заклапочаныя пэдафілы, дзяўчына кажа сакрамэнтальную фразу: «Больш эканомім – часцей цалуемся!», і выключаче сьвятло... Даўно вядома, што сэксуальна

Камсамольскае пабоішча ў Палацы піянэраў

Рыцарскія разборкі на турніры «Белы замак» паміж знакамітым «Ордэнам паўночнага храму» і іншымі прэтэндэнтамі на дамскія падвизкі парадвалі аматараў паслухаць грывенне бляшаных вёдраў і паназіраць за мітуснёй агрэсіўных абібокаў на вузкай пляцоўцы ў Палацы моладзі 8-9 сакавіка. Першы дзень, калі абвешаныя жалязякамі паядыншчыкі выступалі ў намінацыі двубою, прынес перамогу тутэйшаму хлопцу зь нетутэйшым паганялам «Хлодвіг». На другі дзень, 9 сакавіка, у апошні дзень масленіцы, калі традыцыйна ўчыняюцца кулачны баі, адбылося вялікае пабоішча, якое па назве возера, на беразе якога стаіць былы Палац Піянэраў, можна назваць Камсамольскім.

Спачатку зброя грывела ў палацы, пакуль нехта не разрадзіў газавы балёнчык. У будынку запахла газам, заказытала ў горле. Прагрэс перамог. Бойку

Ну што будзем
п*збзіцца ці
сам маю лэдзі
абасрэш?

перанеслі на вуліцу, дзе сьценкі працягнулі свае небяспечныя забавы. Турнір нагадаў а) кучу-малу на хакейнай пляцоўцы б) разгон несанкцыянаванага мітыngu атрадам амегаўцаў, дзе толькі за недахопам мітыngu ахоўнікі парадку біліся паміж сабой в) стралу фанаў «Дынама» і «Тампеда» (бо мэтай валтузыні было сарваць з праціўніка шалік з колерамі клубу) г) узгаданы «кулачны бой», толькі зь вёдрамі на галавах д) як ні дзіўна – масоўку з «Валадара пярсьцёнкаў», якую як бы сабраліся здымаць на студыі «Беларусьфільм». Гісторыя пра такія выпадкі маўчыць.

Аматары і заўзятары падобных відовішчаў будуць усьцешаныя паведамленьнем пра вялікі фэст з удзелам заезжых і айчынных шоўмэнаў, які адбудзецца ў ліпені 2003 года ў Нясьвіжы. Рыцарства жыве і квітнее! ●

Валік Скот,
Летапісец

К л ю б АКВАРИУМ

Штодня з 22 да 5 раніцы начныя дыскатэкі.
Найноўшая музыка для ўсіх, утульная абстаноўка.
250 пасадачных месцаў. Арганізуем банкеты.
НАШ АДРАС: г.Менск, вул.Кульман, 14; тэл. 2324875

ДА ВАШАЙ УВАГІ:

- 4 стыльвыя бары на двух узроўнях
- фантастычны гук і сьветлавое шоу
- наймадзейшая музыка
- гарачыя вечарыны
- супэр шоу-праграмы
- разнастайная кухня
- экзатычныя катэлі
- vip-зона
- поўная бяспэка

Забавляльны комплекс «ПАПАРАЦЬ КВЕТКА»
г.Менск, вул.Сьвярдлова, 2; тэл. 2200794, 2201190

КУЛЬТУРА

Глябалісты ўсіх краін, яднайцеся!

Гэтак звання «праваабаронцы» ў хуткім часе распачнуць чаканую акцыю па абароне правоў «прыватных прадпрыемстваў у сферы распаўсюду музычнай прадукцыі», і хто, як ня мы мусім іх абламаць і тых і іншых. Харэ лапаць сваімі бруднымі валасатымі лапамі мультыплетынавыя дыскі любімых народаў менестрэляў року і ня толькі!!! За абарону правоў замежных музыкаў у вірлівых прасторах беларускага заканадаўства ўзялася зацуюканая да гэтага тым самым заканадаўства кампанія West Records, назва якой натуральна асацыюецца з тупымі папсовымі замежнымі зборкамі сярэдзіны 90-х «The best from the west». Але на гэты раз наша кантора вырашыла кінуць не айчынную пакупніку, а замежных праваўладальнікаў музычнай інтэлектуальнай уласнасці ў выглядзе аднаго з найбуйнейшых прадстаўнікоў – канторы Universal Music, выкупіўшы ў іх правы на распаўсюд на тэрыторыі Беларусі дыскаў такіх монстраў, як ЭМІНЕМ, ЛІМП БІЗКІТ, НІРВАНА, МЭРЫЛІН МЭНСАН, МЕТАЛІКА і прочай рок-лапсы. Наколькі нашыя лахатрончыкі нагрэлі Універсальную Музыку – можна толькі здагадавацца, аднак гэныя крахаборы збіраюцца яшчэ і падручыць і нацыянальнага пакупніка павышанымі коштамі на звыклых дыскі, што цяпер будуць лічыцца ціпа «не пірацкімі». Кампанія грэюць рукі, пакупнікі плачуць, але плоцяць за любімы рэпак, бо яшчэ ня ўсе пазнаёмліся з падрабязным каталёгам канторы Супрановіча ●

Гіп-гоп нацыя, сьмерць ворагам!

Дзіцячая хвароба правізны ў беларускай рэп-музыцы

Ура-ура-ура! – могуць узрадавацца дылетанты, пабачыўшы ўжо трэці зборнік «беларускага» (так напісана на вокладцы) рэпа «Хіп-хоп нацыя», і будуць выглядаць сьмешна, бо гэтыя фанаты пасьпелі накіраваць ужо больш дзесяці такіх дыскаў, перагрузіўшы і айчыны рынак і мазгі айчынных мэляманаў. На вокладцы абсалютна правільна зьменшанае неабходнае папярэджаньне для бацькоў, «parental advisory» – «асьцярожна, хіп-хоп» Шалёная папулярнасьць гэтага зборніку падцьвердзілася і тым, што да распаўсюду яго першай часткі прыклалі руку расейскія піраты, што перавыдалі дыск і пакрыўдзілі бедных правінцыйных праваўладальнікаў. Аб прычынах гэтай папулярнасьці і хацелася б павесці гаворку. Дзе ж яшчэ, як не ў сацыяльна-заключанай Беларусі вы пачуеце сапраўдную рэп-чытанку? Хто яшчэ, як ні дзядзька Хлоп-Ч – адна з цэнтральных фігураў гэнага зборніку – можа залямантаваць: «Поднимите ваши руки» – (узгадваецца ленинградскае «Бейте в ладоши, с'ки») – ці, быццам Янка

Купала сто гадоў: «Дайте мне услышать голос моего народа». Таму і натуральна, што ўсходнія брацкія піраты зьямзілі дыск, бо каго ў Расеі цікавіць голас народу, дзе там сапраўдны рэп. Мэйнстрым у выглядзе ўсялякіх эмінемаў і дэцлаў адпачывае. Сапраўдныя рэперы выязяюць

Беларускі хіп-хоп становіцца ўсё больш нацыянальна арыентаваным. І гэта набывае ўсё больш гратэскныя і прыкрыя межы

«Сьвежы Вецер»

або як гэта было

і ўвесь натоўп пачаў мандражаваць, як урываць запаветны білет, або як пралезьці ў залю безь яго. І вось на 43-ай хвіліне чаканьня нам пашчасьціла набыць білет. Але ня ў касе, а ў нейкага лабуха (мабыць ягоная палавінка не прыйшла). Цяпер трэба было набыць другі білет – і мы на «С.В.». Чарга прасунулася яшчэ на мэтар. Нейкія аматары лёгкай капусткі распачалі аўкцыён, лотамі на якім былі толькі што набытыя білеты. Не пасьпелі мы сказаць: «М'ля!», як усе білеты разышліся за канкрэтнае лавэ. Набліжалася сярэдзіна фэсту. Безнадзейнасьць ахапіла нас. Але мы вырашылі стаяць да апошняга, як Брэсцкая крэпасць. Стаяць прыйшлося нядоўга, бо праз 10 хв. выйшаў бычара з сэк'юрыці і прароў: «Білеты больш не продаваць! Зал переполнен! А ну быстро все разошлись!» Ну што тут зробіш? Мы прадалі білет нейкай дзяўчыне і папаліліся дамоў з думкаю ў галаве: «На х"іра мы падказалі арганізатарам формулу поспеху? Цяпер на фэст не праткнесься»...

Вакула і Аксана, сацыяльныя культуролёгі

Дарэка

Даўно я чакаў славага вядомага фэсту «Сьвежы вецер». Думаў, ужо й не дачакаюся. Але раптам, едучы ў мэтро, заўважыў плякат з запаветным надпісам: «14 марта 2003 с 18 часов в 8 корпусе БНТУ – Нестандартный вариант, Принцесса на горошине, Нагуль, Вирус Лиха, Воротень, Кассиопея, Наяда на фестивале Свежий ветер». Ну, думаю, нарэшце. Прышоў без праблемаў на канцэрт, а там – цыма валасатых, дрэдастых, нямытых панкаў з чырвонымі шнуркамі, адным словам, гопнікі. Кампанія, канешне, ня самая прыемная, але ўсё ж я вырашыў пастаяць у чарзе (такую толькі ў Маўзалеі бачыў) і набыць квіток. Прастаяў недзе хвіліны 43, ня болей, і за сваю кроўную штучку, якую я ледзь выкраў са сьціпукі, мне далі запаветную паперку. На квіток гэта мала паходзіла – з выгляду простая квітанцыя ўзору 1984 году, на якой у графе «колькасьць асобаў» звычайным алоўкам была накрэзаная літара «1». Палоўнае было зроблена, але цыварозым ісьці ў залю не хацелася, і я пабег у бліжэйшую краму хлібную «піўка». Пасьля трэцяй бутэлькі стала зразумела, што на самой справе нехран там рабіць, ды й піва хацелася ўсё мацней, а грошай ужо не было. І тут мой розум зрабіў бадай самую важную вылічальную апэрацыю ў сваім

жыцьці. Ня ведаю, адкуль у мяне зьявіўся раней надзейна схаваны крымінальны талент, але я ўзяў свой квіток і сьцёркай выцер лічбу «1» (якая стаяла ў графе «колькасьць асобаў»). А замест яе напісаў лічбу «4». Такім чынам, замест ранейшага аднаго білету цяпер у мяне было цэлых 4! Заставалася толькі выгледна сьпіхнуць іх. Як аказалася потым, цяжкасьці гэта не складала. Вакол будынку і ў фэе тусавалася шмат залатой моладзі, якія жадалі паслухаць цудоўныя напевы КАССІОПЕІ ды ўсялякіх там ВІРУСАЎ ЛІХА. Вось адной такой парачцы мэляманаў я і штурхнуў сваю падробную кантрамарку. Што й казаць, для першага разу досьвед удалы: і піўка папіў, і тры штукі на халыву зарабіў. Такі вась сьвежы вецер...

Астап Бэндэр, фанат СКА

Цітамір, Багдан

Недарэкі

Толькі Госпад Бог ведае, як мы пакутвалі ў чаканьні пятага «Сьвежага ветру» (калі добра папросіце яго, ён вам распавядзе). І вось цуд абыйся. «14 марта 2003 с 18 часов Нестандартный вариант, Принцесса на горошине, Нагуль, Вирус Лиха, Воротень, Кассиопея, Наяда на фестивале Свежий ветер» – крычаў плякат-рэклама. І гэта сапраўды быў цуд. Увесь Менск расквітнеў плякатамі «С.В.», як кюмбы батанічнага саду ўвесну. У Крыса дэ Бурга і то скрамнейшая рэкламная кампанія. Па ўсім відаць, арганізатары фэсту чыталі наш артыкул у 79 нумары «Навінак», дзе было зазначана, што «С.В.» №4 пацярпеў фіяска з прычыны адсутнасьці рэкламы і праз дарагія білеты. І яны зрабілі вынік рэкламы-хоць апусам спажывай; білеты сталі таньней (усяго 1000 руб.). І формула поспеху, прапанаваная нам, спрацавала – фэст атрымаў раскрутку. Калі мы прыйшлі каля 18.00 у 8-ку, то замест некалькіх сонных хіпі ды нефэраў убачылі безліч народу (на страшным судзе і то мабыць меней будзе). Частка натоўпу стаяла па білеты ў чарзе, якая нагадвала ланцуг да маўзалею дзеда Леніна. Мы былі недзе ў яе сярэдзіне. Другая частка народу складала крыху меншую працэсію, якая цягнулася ў гардэроб. А астатнія чэлы (якіх таксама было шмат) швэндаліся туды-сюды. Білетная чарга амаль ня рухалася. А ўсё таму, што рытуал набыцця шчаслівых білетаў не зьмяняўся (гл. артыкул у №79). За паўгадзіны мы прасунуліся мэтраў на пяць. А фэст між тым ужо грывеў поўным ходам. Пайшлі чуткі, што заля ўжо поўная,

Куток спажываўца

Вэрмут – напой інтэлігентаў

З вэрмута зьявілася шмат культурна-гістарычных асацыяцыяў і алузіяў. Вось, напрыклад Міцкі: прыйшоў Максім да Фёдара і партвэйн прынёс. А той і кажа: «Ты чаго, дурань, партвэйн прынёс, у краме ж вэрмут быў!» Наступнага разу прынёс Максім вэрмут, а Фёдар яму: «Ты што прынёс, у краме ж быў партвэйн!». Міцкі так і не магло вызначыцца ў сваіх упадабаньнях, любіў вэрмут і легендарны Венічка Ерафееў, хаця больш падабаў яго зьмяшаць з адэкалёнам і дэздарантам. Вэрмут – ня простае чарніла, а з прэтэнзіяй. Вэрмут робіцца на травах, якія надаюць звычайнаму на першы погляд бырлу непаўторны смак і водар. Менскі завод «Крышталь», які дагэтуль выпускаў адзін гатунак вэрмуту, які называўся проста «Крышталь» і каштаваў 1 800 за 0.7, сёлета парадаваў сваіх гарачых прыхільнікаў яшчэ адным вэрмута «Арыгінальным» па 2 300. У «Арыгінальным» больш розных траваў, п'ецца лягчэй, але каварны букет спецыяльна створаны, каб выклікаць смагу і гнаць за дабайкай. Рэдкі інтэлігент спыніцца на другой ці трэцяй і са шляхетнай дэгустацыя можа ператварыцца ў зацяжны запой.

«Крышталь» больш умеркаваны ў гэтым сэнсе. Самы гадкі вэрмут, які прадаецца ў сталічных крамах – гэта «Рэтра» вытворчасці лідскага піўзавода. Пасьля бутэлькі гэтай мешаніны негазаванай асновы ад напой «Бураціна» зь неацымнай сівухай ужо нічога не хочацца. Сапраўды, «У краме партвэйн быў!» ●

ЭЛЕКТАРАЛЫНЫ БАХУС